

ÚJ NEMESSÉG

A MAGYAR HIVATÁSRENDI FEJLŐDÉS MUNKÁLÓJA

„MINDEN EMBER ANNYIT ÉR, AMENNYIT TUD S AMENNYIT PRODUKÁL!”

Előfizetési díj egy évre:
 Tagoknak 1.— P
 Pártoló tagoknak 2.— P
 Intézményeknek 20.— P

Főszerkesztő:
vitéz PINTÉR JÓZSEF

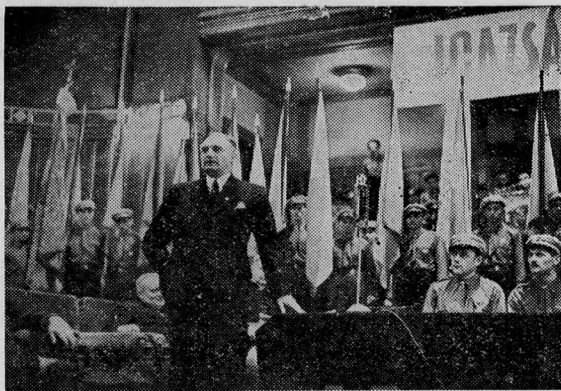
Megjelenik kéthetenként
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Budapest. VII., Rottenbiller-utca 20—22. szám
 Telefon: 13-00-92

Bornemisza Géza iparügyi miniszter beszél a munkásifjúsághoz

Kedves Fiatal Barátaim!

Engem a Ti kedves országos Elnökök azzal hívtak meg, hogy a Katolikus Legényegyletekbe tömörült munkásifjúságnak néhány kérdése és kérése lesz hozzám, melyekre nekem kell válaszolnom. Miután e kérdéseket itt nem tártátok elém, természetesen azokra válaszolni sem tudok. A megnyitó beszéd után, amelyben elnökök ismertette a Katolikus Legényegyletek keletkezését, működését, fejlődését és amellet ismertette a Ti fölfogástokat, én már csak röviden szólhatok néhány szót Hozzátok.

Mindnyájatokra, reám is rendkívül nagy benyomást tett az imént elhangzott fogadalmatok, amelyben egy szívvel, egy lélekkel tettedek hitet Krisztus tanítása mellett. Én a fogadalom után elkértem az én szomszédonótól az előtte lévő jegyzetet és azt látom, hogy a mai ülésen még egy másik fogadalmat is teszték le a hazaszeretet mellett. Én amióta a Katolikus Legényegyleteket ismerem, működésében ezt látom. A krisztusi hit követését és a hazaszeretet ápolását. E két nagy eszme csodálatos összhangban kapcsolódott egybe a Katolikus Legényegyletben. Merem állítani, hogy a legnagyobb jelentőségű ez a magyar nemzet szempontjából. Mi volt eddig a helyzet? Az, hogy a magyar munkásság tévtanokat követett. Szemben állt a nemzettel, Istennel, társadalommal.

Hogy kívánhatta ez a réteg, hogy a társadalom vezető rétegei jó szívvel és lélekkel hozzák meg azokat az áldozatokat, amelyek szükségesek a felemeléséhez, ha mindig szemük előtt volt, hogy annak a társadalmi osztálynak megerősödésén segítenek, amely szemben áll Istennel és mindenkivel. A magyar munkásifjúság szívvel, lélekkel az Istenfélelem és a hazaszeretet álláspontjára helyezkedjék és ne osztályharcot hirdessen, hanem hirdesse a magyar, nemzeti társadalom békés és a nemzet szebb jövője érdekében történő összefogás és ne proletár-öntudatot neveljen, hanem neveljen *hivatásöntudatot*, munka és szakmaszeretetet, amelyek alapján egyik legértékesebb tagja lehet a magyar társadalomnak.

Azokat a szociális alkotásokat, amelyeket eddig élvezhettek, nem az erőszakos föllépésnek köszönhetitek, hanem annak, hogy a társadalom *gondolkozásmódja* változott meg. A társadalom telismerte a szociális igazságot és ennek köszönhető az, hogy ezeket az intézkedéseket megtehettük, amelyeket évekkel ezelőtt majdnem lehetetlennek tartottunk. Én mindig büszkén hirdetem, hogy a szociális alkotásokban mindig azok az irányeszmék vezettek, amelyek a *nagy pápák útmutatásai* voltak.

Azzal is tisztában van a kormányzat minden egyes tagja, hogy az eddig hozott rendelkezések még nem elégségesek. Még nagyon sokat kell a magyar dolgozó társadalom részére törvényesen biztosítani, ha azt akarjuk, hogy a magyar munkás kérdéseket az előbb említett eszméknek jegyében oldjuk meg.

Amikor valakinek adunk valamit, akkor a másik oldalon azt el is kell venni. Tisztában kell lenni azzal is, hogy a szociálpolitika, amely a *termelés érdekeit* figyelemre nem méltatja az azoknak válik kárára, akiknek javára akarjuk hozni a szociális törvényeket,

Hogy elvehessünk nyugodt lélekkel és adhasunk nyugodt lélekkel, ahhoz szükséges, hogy az *igazságosságot és jogosságot* ezen műveletnél elismerjük, mert minden alkotás, amely nem a szociális igazságosság szelleméből fakad az maradandó eredményt nem hoz.

A maradandó eredményhez elengedhetetlen az is, hogy az a társadalmi réteg, amelynek érdekében ezek az intézkedések történnek, törhetetlen legyen Isten-félelemben és magyarságban. Ezek a magyar nemzet legföltetebb kincsei, melyekre a nemzet jözőjét építeni lehet.

Én bennetek nemcsak a dolgozó magyar testvért látom. Kolping atyával együtt én többet is látok bennetek. *Bennetek látom a jövődő magyar családapákat, a jövődő magyar iparosmestereit.* Aki a nemzet jövőjén dolgozik és a nemzet tagja, az előtt nem közömbös, hogy a nemzet túlnyomó nagy többségét képező fiatalságnak milyen a munkaszeretete, milyen a felfogása, egyáltalában mi az ő szerepe a nemzet érdekében. És amikor azt látom, hogy a Katolikus Legényegyletben otthonra talál a munka megbecsülése, a munka szeretete, a továbbképzés, tanítás, a fiatalság életnevelése, akkor én megállapítom, hogy ennek e nemzetnek meg lesz a jövője, mert a *nemzeti öntudatot* a dolgozó társadalom széles rétege fogja vállalni viselni, ennek a nemzetnek meglesznek a jogai, meglesznek politikájának és működésének eredményei.

Én remélem és meg vagyok róla győződve, hogy annak a régi, ódon vármegyeházának falai megihlették nemzeti lélekkel elméteket és megvagyok arról győződve, hogy azok a tanácskozások értéket jelentenek, egyrészt, mert föltártátok sebeiteket, másrészt igyekeztetek gyógyítóirt is azoikra találni.

A gyógyítási eszközöket megtalálni rendszerint a képzett orvos dolga. De természetesen a helyes gyógyításhoz szükséges a *bajok megállapítása és pontos körülírása.* És ezen a ponton kell betegnek és orvosnak együttműködni, ezen a ponton kell nektek a kormányzat segítségére lenni.

Korunk legnagyobb betegsége az, hogy jelszavak kerülnek felszínre, amely jelszavaknak komoly tartalmuk van. A hiba az, hogy az emberek a jelszavakból mindig azt olvassák ki, ami nekik tetszik.

A magyar nemzeti társadalom értékes rétege, a munkásság szolgálatában áll a kormány és elhatározott szándéka a megkezdett uton továbbhaladni, szociálpolitikájának intézkedéseivel gondoskodni a dolgozó társadalom megerősödésén. Epen azért arra kérék benneteket, hogy ha most szét széldtek szerte az országba, vigyétek hírül, hogy *nem volt hiába eddigi munkátok* és nem lesz hiábavaló a további küzdelmetek és harcotok, mert a *Katolikus Legényegyletek eszméi alapján meg fogjuk és meg lehet oldani a magyar munkásproblémákat* és akkor remélem mihamarább megérjük a boldog Nagymagyarországot.

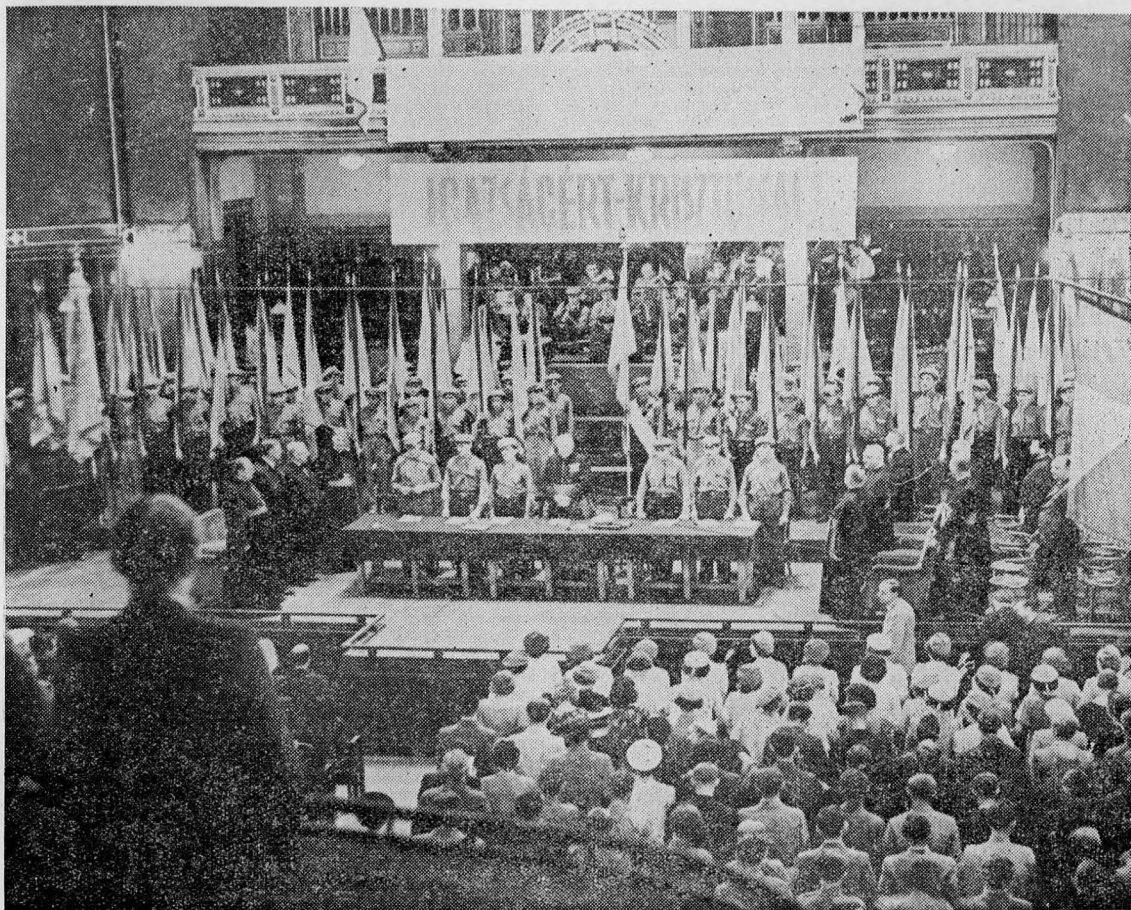
XI. Pius Pápa Őszentsége áldása munkásifjuságunkra

A Szentséges Atya nagy örömmel vette a Magyarországi Katolikus Legényegyletek hódolatát és gyermeki ragaszkodását és midőn e legnagyobb megelégedését fejezi ki a Vezetők önfeláldozó és okos munkálkodásukért, amelyet mind a vallási mind az anyagi és összetartás terén oly példás módon irányítják és támogatják a munkásifjuságot, apostoli áldását küldi úgy a lelkes Vezetőknek, mint a buzgó munkásifjuságnak.

Arra kérem Főtisztelendőséget kegyeskedjék a Katolikus Legényegyletek Vezetőinek és összes Tagjainak a Pápa Őszentségének hálás köszönetét és apostoli áldását tolmácsolni.

Megkülönböztetett tiszteletem kifejezésével maradok

Főtisztelendő Urnak
Angelo Roffa s. k.
tőbei érsek, pápai nuncius.

Atyánk Szava

vitéz Pintér József elnökünk beszéde
a követtábor záróülésén

A Magyarország Katolikus Legényegyletek Országos Szövetsége 1938. augusztus 20–21-én tartotta első magyar munkásifjúsági követtáborát Pest vármegye ősi székházának, a megyeházának dísztermében 360 egylet 40.000 munkásifjút reprezentáló 560 képviselőjének részvételével.

Vármegyeháza

A vármegyeháza a magyar alkotmánytörténetnek, államszervezetnek legrégebb, legpatinásabb, legkonzervatívabb intézménye, a régi főnemesi és nemesi világ legféltebb vára. Idők jele, hogy a kirekesztett jobbagyok szabad utódai, a magyar munkásság és annak a legifjabb része itt helyet foglalhatott.

Idők jele

Mi, akik már évtizedeket morzsolunk le a munkásság és munkásifjúság szolgálatában, elámulva látjuk a mostani *munkás-konjunktúrát*. Konjunktúráját

a munkás szónak, a munkásifjú szónak, szónoklatoknak, esküdözéseknek, gyűléseknek, zászlóknak, jelvényeknek, röpcéduláknak, felmasirozásoknak, amelyek sokszor konjunktúra másoknak: kifutási lehetőség, ugrodészka, érvényesülési terület az ide tódulóknak és sokszor — és ezt örömmel kell megállapítanom — gyakorlati eredményeket hozó konjunktúra magának a munkásságnak. A munkásokkal való foglалozásnak van magasztos, elvi, erkölcsi része, van egy magasztos erkölcsi oldala, de van egy politikai oldala is, amely egyszerre célnak is és eszköznek is használja a munkáskonjunktúrát. A munkásság a legnagyobb tömege az ország társadalmának, hát a benne rejlő hatalmas tömegerőt, ha kell tömegterrort, akarja ma minden politizáló felhasználni céljának, világnézeti harcának elérésére. Annál is inkább, mert ehhez a tömeghez, a munkássághoz és annak ifjúságához manap még könnyű hozzáférközni. A szegény munkás legtöbbször ház, föld, vagyon, kultúra védelem nélkül egy érte megindított mozgalomban legfeljebb csak nyerhet. Lelkiken, vagy erkölcsieken kívül veszíteni valója nincs.

Fiatalsága pedig az Istentől kegyeleneképpen adott csodálatos fiatal temperamentum, fantázia, igazságért való hevülés, eszmékért való lelkesedés következtében különösen kapható a harera, amelyben sokszor amúgy is állás és munka nélkül lévén és nem valami rózsás jövő lehetőségekkel, — látszólag nem sok veszteni valója van. Istentől, a Teremtőtől adott jogaiban, igazságérzetében annyiszor esáldott és becsapott munkássághoz nagyon könnyű a hangot megtalálni. A munkásifjúság pedig különösen nagyszerű, könnyen kínálkozó és könnyen felhasználható eszköze minden politikai, különösen tüntető, felvonuló politikai mozgalomnak. Ennek mindennap tanúi vagyunk.

Mi, legényegyleti tagok, munkások is és ifjúság is vagyunk. Egész életünkre döntőjelentőségű, hogy a zürzavaros világban megtaláljuk a helyes utat, mely valódi boldogulásunkhoz vezet.

Történelem tanulsága és célja

Nyomatott betűnél is világosabban látjuk, különösen napjainkban, emberi történelmünk nagy célját:

meg-megindulva, sokszor tévúton, világkatasztrófákon, világháborúkon keresztül az isteni gondviselés örök törvénye szerint folytonosan haladni, tökéletesedni, kifejleszteni Krisztus felé, az 0 evangéliuma útján, az 0 segítségével és az 0 ország felé: az igazság és szeretet rendjében.

„A világ az ember számára teremtett: „Hajtsátok hatalmatok alá és uralkodjatok rajta! — mondja a Teremtő Úr. Az Isten saját kéne-mására teremtette az embert. Tehát Isten-képmás. Midőn kiött Isten kezéből, egészen tökéletes volt, a teremtett világból mindent tudott, mindenhez értett, nem kellett szenvednie, meghalnia. Amikor pedig bamba került; „Ugy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta érte, hogy senki el ne vesszen, de mindnyájának boldog örök élete legyen!“ Krisztus pedig, a Megváltó úgy sietett a bamba jutott ember segítségére, hogy: „Kiűresítette magát egész a keresztalig!“ Hát az Isten szemében ez az ember. Ilyen az ember! És a világ milyenné tette? Egy ember-torzóvá. Munkátlanná, halléktalanná, éhezővé, nyomorulttá, esenyezővé, rabslavá, proletárrá, elcsélt, társadalomból számkivetetté. A világháborúban milliószám lemészárolták: *nem a föld ura és királya, de rabslavája.* Ezt csinálja ember az emberrel. A tudományok minden fufangjával nemesítik. kitenyéznek, tökéletesítik a búzát, a lovakat, a krokodilokat, a géneket, az alföldet öntözik, fásítják, a mocsarakat lecsanólják stb. Minél kevesebb erőfeszítéssel, minél nagyobb tökéletesedés. Ez a cél. *Dehát nem így kellene az emberrel is csinálni?*

Az ember, mint Isten tükörképe

Hitünk tanítása szerint a világ az Isten tükörképe. Szemmel nem láthatjuk Őt, de a teremtett világból, fizikai, kémiai törvényeiből, a csillag-világ milliárdjaiból, egyetlen virág kimondhatatlan szépségéből árad, ragyog, sugároz felénk Isten arca, végtelen szépsége, fényessége, tökéletessége. Az ember test-lelki együttese a teremtett anyagi világnál is szebb, titokzatosabb, csodálatosabb és kimeríthetlenebb világ. Tehát nemde ebből a lélekkel is ellátott emberből kellene leginkább, legnagyobb mértékben és ellenállhatatlan erővel ránk sugározni a végtelen tökéletességű Isten-arcnak, isteni képességnek, fényességnek. És ez sugárzik felénk felebarátaink arcából, mosolyából, szavaiból, tetteiből? Ha most az ember a másik ember részére Isten e gyönyörű világát, nem Mennyországát, hanem pokollá teszi, hát akkor majd, ha most nem, akkor majd legközelebb, később, valamikor, de a teremtő Isten gondolata és Krisztus megváltói tevékenysége következtében így kell tennie. Az erre felé haladó világ most fordul egy nagyot megint napjainkban, e felé az Isten-képmás ember tökéletesítésé felé.

Napjaink történéseinek értelme

Most fordul a történelem szekere, drámai mozzanatok, világháborúk, világkatasztrófák közepette. Az egyses is érzik. Akik fent voltak, ideetlen kapaszkodnak az alattuk megnyúló sötét szakadékok láttán. A felélek törekvők tüdői tágnak, szemük ragyog és szikrázik. Évezredeket morzsolgásával, rabslavá, jobbágy, proletár soron keresztül masirozatt, kitalizott, vagy elhagyott szegény milliók kapaszkodnak fölfelé, látják

az igazító isteni fényességet, döngetik a kapukat és védőbástyákat, amelyekről szentséges Atyánk XI. Pius pápa írja: „*A gazdagoknak megvannak a védőbástyáik, a szegény ember sorsa az égre kiált!*“

Igy állunk mi e nagy történelmi sorsfordulón. Istennek a szegény emberre történő rámosolygása előtt. Szegény ember szándékát boldog Isten bírja. Itt állunk a hivatottak és hivatlanok — vezérek és törtétek — hős és szerencselovagok — mindent nyervek és áldozatok — isteni Gondviselés, történelmi szükségesség, új világszületés szakadéka felött, romjain, útjain, hídjain. Itt állunk mi munkások, akikért, és munkásifjúság, akiket keresztül dübörögye jön, születik az új világ, amelyet már milliók megálmodtak, amelyet százféleképpen elneveztek, amelyet ma divatos szóval szolidarizmusnak, rendiségnek, fasizmusnak, nemzeti szocializmusnak, vagy keresztény nemzeti szocializmusnak neveznek. Felszakad lelkünkől a remegő imádság: Jaj, Uram, most légy velünk, hogy valósuljon meg mindjában terved és álmodunk.

Legyen az új világnak, az új társadalmi berendezkedésnek az ember nem eszköze, üzlete, de célja és szeménye.

A mi legényegyleti hitvallásunk: szociális

Ez új világ ködös területének küszöbén szegyezzük le mi legényegyletisták hitvallásunkat. Mi is akarjuk, hogy az új világ, társadalmi berendezkedés keresztény, nemzeti és szociális legyen, de valóban keresztény, valóban nemzeti és valóban szociális.

Minden szocializmusnak *lényege és tartalma* csak a krisztusi főparancs lehet: „*Szeresd felebarátodat, mint önmagad!*“; végrehajtási utasítása: *az evangélium*; példaképe: *az evangéliumi Krisztus*; eszközei: *a terékeny szeretet, az irgalmasság testi és lelki cselekedetei*; biztosítéka: *a szociális közszellem és a terékeny szeretet hősei és közköztudni.* A mi szocializmusunk vallja, hogy az isteni elgondolás szerint bizonyos hierarchia van a világban. Kisebb közület ne akarja elvégezni a nagyobbét; az egyes ne vindikálja magának az állam tevékenységét; az állam ne vegye el a családét és Istenét. Nem a mi szociális szemléletünk az, amellyel ma annyi kis tisztviselő, még a férfi korbá som lépett tisztviselő országvezér, új ország-teremtő akar lenni, amelyben mindenki azt hiszi, hogy ő minden kérdést megoldhat. Nem a mi szociális szemléletünk embereink a pénz-lesipusok. kik rögtön megelégnének csak színbén és szóban létező egyesüléssel, ha valamilyen célra az állammal vagy a városnál nagyobb pénzösszeg szavaztatott meg; és a választási lesipusok, kik címlages kaszinók tartanak főnn jöteknük célt hangoztatott mahinációkkal, csak azért, hogy választásokkor jelöltessenek. Nem a mi szociális szemléletünk az, mely mellől számkivetésre ítélt a munka: hogy csak 3 órát dolgozunk, hogy majd csak 2 órát dolgozunk és azután semmit sem kell dolgozunk.

A munkának az isteni rendben és a Teremtő rendjében megvan a maga mélységes értelme, lehetetlenül fontos szerepe és boldogító volta. A fizikai test munkanélkülisére a test elorvadás, a test halála. A szellemi munkanélküliségre kiűresedés, elsötétedés, kárházat. Az isteni intézkedés szerint van a munkának külön elégtételi értéke is Istennek szemben: „*Arced veritékével keresed mindennapi kenyeredet.*“ A munkának eleven példaképe és vezére az ács-tanonc, segéd és mester Krisztus, a 30 évet fizikai, ipari munkában eltöltött Krisztus.

A mi szocializmusunk nem az eszmékben és elveken keresi a hibát és nem azoktól várja a jobb jövőt. *Az ember a fontos.* Azt nézem a hitvallásoknál, hogy változtat-e az emberen, mássá, jobba tette-e az embert és mennyi embert? A mi szocializmusunknak nem álma a politikai megbízotti állás. Ma 200 000 ifjúunk igényel politikai megbízotti állást. A mi szocializmusunk nem ígérhet mindenkinek államtitkári állást, a mi szocializmusunk nem az ígéretek, hazudozások, vad mondasok világa. Nem tekintélyrombolás, mely pusztítás, ember-pusztítás, nem az elesettek hiszékenységgel, tudatlanságával és keseríséggel való visszaélés, nem az egyedül üdvözítő forradalom dicsérete. A mi szocialis szemléletünk nem ígérhet 4 szóbas komfortos magánlakást, 10.— P napibért és munkanélküli segélyt, „szabadított“ és északi sarkra és Egyiptom gúláihoz. De hirdetjük, hogy

a szabad idő az Istené is és elsősorban a családé. A férj szabad ideje a feleségé, a gyermeké, a házé és a kerté.

A legényegylet beleszól a munkásifjúság problémáiba. Kérdezhetik: mi jögon?

A munkásifjúság területén tevékeny szeretetben eltöltött évszázad jögon.

Midőn Kolping elkezdte kőmben mozgalmát a társadalmi vezetők nem igen figyelték rá. Csak midőn a kolera végigsöpört a városban és a megremült és bezarkozott emberek laktak Kolpingot legényeivel hősiiesen kivonulni a tevékeny szeretet területén, az irgalmasság testi, lelki cselekedeteivel ápoitak a kolerasókat, kezükön, vállukon cipetkek stb., akkor fogadtak be szívükbe. A kölni főpölgarmester ezt ki is hirdette a városházán. A céhvallg szétrugasával, a céhek családjából az utcára dobott munkásifjúságnak a legényegylet adott családot, épített házat, internátust és váltalta velük szemben a valódi családapának minden áldozatra kész szeretetét és gondoskodását. Magyarországon Szabóky Adolf cselekedte mindezeket és cselekszik azóta is az utóai. *Építik a házakat, internátusokat, szerzik az önállósulási segélyeket, rendezik az ipari skatizafolyamokat, a mestervizsgákat. Név nélkül és hang nélkül csinálják a szabadidő mozgalmát, a munkaközvetítést, Kolpingtól kapott jelszó alapján:*

„A tevékeny szeretet meggyógyít minden sebet, pusztá szavak csak növelik a fájdalmat!”

A mi legényegyleti hitvallásunk: nemzeti

A mi nacionalizmusunk azt hirdeti, hogy ne rakjunk nagyobb terheket embertársainkra és ne adjunk nekik kevesebb szabadságot, amint a szabadakarót ad Istennel. *A szabadság minden teremtet lenyének egyik legelső életföltétele, szükséglete, boldogsága. Ne csináljunk kaszányát az országból, hanem sok szabad tevékenység kisegisztenciát, kis családot, minden családban egy külön-külön „szép vagy gyönyörű vagy Magyarországot”.* Sok kis egzisztenciát, sok kis családi birodalmat, ahol a férfi úr és király házában, műhelyben, kertjében, földjében. A mi nacionalizmusunk vallja, hogy az ország közületeinek vezetői Isten helyettesei, munkájuk kell, hogy imádság legyen, hiszen munkájuk során az ország-milliók szerencseje, vagy szerencsétlensége, nyomorúsága fakad. *Ki mer szent-ségtörő kézzel és lélekkel ehhez a Haza legdrágább örök értékehez, az emberhez és sorsához hozzányúlni? Ki erti ezt játékszernek kezelni, belőle kíoszt csinálni és új Istenként a kőszöböl új világot teremteni? Es ha szentségtörő kézzel beszélünk,*

különösen helyénvaló ez, amikor az ország legdrágább értékéről az ifjúság kezeléséről és neveléséről szölnk.

Ma közprédája mindenkinek. Európa területén elriasztó példaképei vannak az ifjúsághoz szentségtörő kezze való hozzányúlásnak. A nagy síkságokon, mint kutya-falkák csapatotul kóborolnak az állami mindenhatóság ifjú áldozatai. Ifjúsághoz való hozzányúlás lehet egy nemzet boldogsága, de lehet egy nemzet sirja. A mi nacionalizmusunk nem hirdeti, hogy ha „uralomra kerülünk” nálunk csak győzők és legyőzöttek lesznek. Hiszen ugyanezt kárhoztattuk a Népszövegségnél is, hogy itt is csak győzők és legyőzöttek lettek és a legyőzöttek között a mi megcsönkített, meggyalázott nemzetünk is. A mi nacionalizmusunk nem hirdetheti, hogy a 30 éven felüliek kizárandók és száműzendők, nem állítja szembe a fiúkat az apákkal. Most is fölemben cseng még kísérteties szava egy apának, idegenben élő apának: „Az Istenért Fötisztelendő Úr, a fiam előtt ne beszéljen ilyet, nem akarom, hogy saját fiam jelent-sen fel”.

A mi nacionalizmusunk hirdeti, hogy nemesak a magyar földben, de a magyar emberben is Istennek különös szépsége, ajándéka rejlik. Külön magyar lelki, szellemi, fizikai készségek, képességek, szépségek. Ezeknek egyénenkénti fölkutatása, föltárása, kiemelése, kiművelése, ez a mi legszentebb nacionalista feladatunk.

Rajoztatni a magyar ifjúságot, testi-lelki tehetségeik, képességeik, szépségeik pompájában rázúdítani a min-

ket úgy megszegyenítő és lealázó Európára. Nemesak hisszuk, de tudjuk, lattuk és hirdettük, hogy nem tehetetlen a magyar, nem tele rossz tulajdonságokkal, nem alarendelt raj, nem gazdasági eletre képtelen, de *Istennek a teremtet földből kikeltett egyik legszebb molyja; csillagok a világtörténelem napjaink sötét égboltján.* Csaba királyfi legendájaként szagaldanak töl Európa horizontján. A mi nacionalizmusunk hirdeti, hogy így állítsuk oda a magyart honvédnek. Erényei, képessége teljes birtokában vegye a vállára a puskát és szegzeze szemét a fenýőkoszorúta kárpáti csúcsokra.

A legényegylet közböszöl!... Mi jögon? *A hazaszeretet, a nemzeti érzés ápolásának egy tevékeny szeretet aktusaiban megnyilvánuló magd egy évszázad jögon.* Mikor Szabóky Budapestben az egyület megalapította, a helytartó tanács kiküldötte képviselőjét azzal a paranccsal, hogy akadályozza meg, hogy az egyület életében, vezetésében, gyülesein a magyar nyelv használtassék. Szabóky és az egyület tanári kara ennek a parancsnak ellenszegült. 25 évig vívott az egyület vezetése hősi harcot,

hogy a nem magyar származású és a magyarul beszélni nem tudó magyar munkásifjúságot magyar nyelvre tanítsa, nevelje, vezesse, szívebe magyar nemzeti érzést uttessen és magyar családokból rekrutáljon utódoikat, rekrutáljon képviselőket.

Megindította hatalmas akcióját, hogy magyar családok gyermekei legyenek tanoncok. Hogy kedvet kapjanak ipari, kereskedői munkára, rendezett számukra kiállításokat, elkezdette a munkaközvetítést, épített részükre internátust, megalakította az első iparegyesületet, az első iparoskört, az első takarékpénztart részükre, szerzett egy csomó önállósítási alapot, külföldre tanulmányra küldött magyar fiúkat, egész seregét a később híressé vált iparosoknak — önállósította stb. 1860-ban az egri katolikus legényegylet ünnepélyröl Szabókyt a helytartó tanács letiltotta azzal, hogy fölé, hogy megjelenése politikai tüntetésre adhat alkalmat, közsímsert gör nemzeti érzelmei miatt. Sem Szabóky, sem a pesti egyület küldöttsége nem ment el Egerbe, de mégis, midőn egy ifjú tag Mindszenty Gedeonnak költeményét szavalván e sorokat mondotta: „Ki kell hát tűzni azt a zászlót! Hadd lengjen nyiltan fölöttünk, mindegy, ha nincs is „sas” fölötte, de szent galamb áll őrt azon...” — olyan óriási tapsvihar keletkezett, hogy az ősi falak remegtek, s a díszterom tetőzetéről a tridentis tudós gyülekezet alakjai bámulya néztek le a szokatlan látványra. A tapsvihar és „eljen Bartók-féle ersek” tartott vagy 10 percig. Az ersek föltemelkedet helyéről és mosolyogva köszönte meg a nemzeti érzület megnyilatkozását, míg a helytartó tanács megyei főnöke, Tybold, halálsápadtan dölt vissza székebe, közel az ájuláshoz.”

Beleszól a legényegylet a mai életbe, azon a jögon, hogy nekünk 50, 60, 80 éves gyökereink szunynyadnak Pozsonyban, Nyitrán, Besztercebányán, Rozsnyón, Kassán, Nagyváradon, Brassóban, Nagyszomben, Kolozsvárott, Temesvárott, Zomborban, Eszéken, Zágrábban, Kismartonban. Idegennek nevezik most ezt a földet,

de a gyökér magyar, a gyökér a mifénk

és könyünk és imádságunk harmatával öntözögtük, várva várjuk mielőbbi kizöldülését.

A mi legényegyleti hitvallásunk: keresztény

A mi kereszténységünköröl nem kell sokat beszél-nünk. Imádkozzuk, énekeljük és hirdettük: Krisztus vincit, regnat, imperat! Egyházában, Egyháza által bennünk és általunk.

A mi katolizmusunk nem eszköz, nem politikai játékszer, nem takaró, nem cégér.

Ma sok helyt megcsöfölt, megalázott, üldözött az evangélium. Azt mondják a szegények, az erőtlének, a gyöngék, tehetetlenek vallása. A keresztény erényeket kinevetik, kigúnýolják a nyole boldogságot, a krisztis életpéldát, az alázatosságot, a szerénységet, a szelidséget, a felebaráti szeretetet stb. Ez nem a mi katolizmusunk. Ma Krisztus sokféle arcát mutogattják. Mondják, ha ma Krisztus élne, hát ez lenne és ez lenne, ezt tenné és azt tenné. A megijedtek, vagy üzletkötők, harcolók és imádkozók néha az ijedtségnek, vagy vágyálmainknak ködfátyolán keresztül magukra ébresz-tenek Krisztus arcot. *Mi azt hisszük és valljuk, hogy*

Krisztus ma is ugyanaz lenne és ugyanaz, mint az evangéliumi időkben, ugyanaz tenné és hirdeténe és ugyanaz teszi és hirdeti, mint akkor. Krisztus meggyőzte a világot, apostolai meggyőzték a világot, martírok milliói meggyőzték a világot. Mi ugyanazokat az eszközöket hisszük és valljuk és akarjuk és hirdetjük, amiket fölük tanultunk. Ez a mi katolicizmusunk. És hisszük ma is és valljuk, hogy Sanguis martyrum est semen christianorum. *Bátorság, hirdetjük mi is. De nemcsak akkor, midőn kézigranátoknál van tele övünk és bátorság mások ellen, hanem bátorság — hirdetjük — magunkkal szemben.* Bátorság testi egészségünkért, képességünk, tudásunk kifejlesztéséért, lelki szépségünkért, Krisztussal való együttesünkért. *Harc — hirdetjük mi is, mert hiszen az isteni Gondviselés szerint örökéletünk földi szaka küzdelem. Küzdelem a bűn ellen, kenyerért, gazdaságért, emberekkel, hazáért stb. De hirdetjük azt, hogy ez a küzdelem nem elérés, nem teljesülés egy emberi élet számára, de eszköz, érdem, fizetség, Istenért. Krisztusért és benne magam örök életéért, fényességéért, mennyországáért.*

A mi katolicizmusunk az örökélet távlatába állít bennünket. Mi az örök élet szemszögéből nézzük, mérőkével mérjük, gondolataival masirozunk két „K” lovagok, Krisztus-katonák. Ez a mi katolicizmusunk.

És ez a mi hitvallásunk

Száz év története a tevékeny szeretet ragyogó vetése és éltető termése. Evtizedek jönnek, mennek, az emberiség ajkára más jelszók, kezébe más eszközök adnak. Új egyesületek, intézmények serege kél és múlik. A legényegylet az örök igazságok alapjára épített hármass programmpontjával az Egyház megingathatatlan sziklájához való százados hozzákötöttségével „Krisztus és mi legényegylet együtt” napi tettekben gyakorlativá vált formájával halad a jövő századok felé, szerény és alázatos munkája nyomán az alapító és talán nemskára oltárakerülő Kolpingnak, szerény és alázatos munkája nyomán a magyar alapító és 25 évig vezető és egy hatalmas férfiúi elme és tetterő minden munkáját a legényegyletbe fektető Szabóky-
nak és szerény és alázatos munkája nyomán a szerény és alázatos lelkű, de 50 elnöki évének minden álmát, imádságát, gondolatát, tetteit, utolsó krajcárjág minden vagyonát a legényegyletbe ölt Schiffernek.

Kedves Fialat Barátaim és Papestvéreim! Vegyük ezt a drága örökséget, őrizzük makulátlanul, vigyük diadalra és így származtassuk utóainkra.

Legényegyleti atyák

És előbb említett vezérei nyomán legyünk mi is valóban atyái a ránkbizott fiataloknak.

„K” Front Előre!

Követtáborunk elnökeinek szavaiból

Subik Károly

prelátus-kanonok, egeregyházmegyei elnök:

„Ne kívánjon senki lelket s különösen a magyar társadalom ne kívánjon összhangzatos, békés lelkületet és a nemzet azoktól hazafiságot, akiknek a haza nem biztosítja tisztességes kenyerét. Hangsúlyozom, tisztességes kenyeret s nem azt a beléví falatot, amely az egyeseket vagy a tömegeket az éhhaláltól talán megmenti, de nem eleget ahhoz, hogy a dolgozó ember önmagát és családját becsületesen fenntartsa és kultúr-szükségeit kielégítse.

Isteni és természeti jog alapján kivétel nélkül minden dolgozónak joga van ahhoz, hogy munkájának gyümölcsében részesedjék. Részesedjék a dolgozó ember a munkának gyümölcséből a keresztény tanításoknak megfelelően úgy, hogy ez a részesedés a dolgozó embernek, mint a teremtés koronájának méltóságát biztosítsa.

Lelkileg agyongyötört és testileg csenevész ifjúságból nem lesz soha harcos honvéd, ki a háború nélkülözéseivel és szenvedéseivel megbirkózik és a zászlót diadalra viszi!

Ha a magyar dolgozó ifjúság keresete nem fogja lehetővé tenni, hogy idejében családot alapítson és családját majdan tisztességgel fenntarthassa, ám akkor ne siránkozzunk, ha ennek az országnak örökre vége!”

Nem vezérek kellenek nekik, de édesatyák és lelki atyák.

Különböznék nekünk papoknak amúgy is ez az első magasztos hivatásunk és kötelességünk. És ezt éhez, ezt szomjúhozza száznívű magányba jutott és abban vergődő fiatalságunk. Ebben a nagy kollektív rendszerben, ebben a nagy falanszterben, a folytonos harcban és gyűlölködésben, az állandó masiroztatásban, nagy lelki és idegfeszültségben az Isten-képmás képességi és kötelességi ember belső életében borzasztó magányos és elhagyatottságba süllyedt. Az Isten-képmás tehetségek magánya, nagy belső magány és a lelki elhagyatottság az örök életbe való tekintés nagy elhagyatottsága és magánya. Hát hiszen a nagyon és szerényesen szalonjaiban és csúrei fölött is élhetnek és élnek az emberek borzasztó lelki elhagyatottságban és magányban. *Atyákat ide, szerelő atyákat ide ennek az örökélettulajdonos és a haza reményesége fiatal-ságunknak.*

Mit akarunk hát? Tartanunk kell az evangéliumi Krisztus frontját

Tartani az evangéliumi Krisztus frontját. A történelem folyama áttörte gátjait, zúgva, bőgve rohan széles területeken, házakon, vetéseken, embereken keresztül, sodor magával áldozatokat.

Mi szeretnők ebben a világradatban meder lenni, a békés meder, a termő meder, az áldást tartogató meder, eredményeket adó meder, ahová a vizek visszaszivárognak, ahol megbékélnek, lecsendesednek, kitisztulnak, megkristályosodnak, amely fölött nemcsak Isten békéje ragyog, de amelyből Isten arca, Krisztus arca kisugárzik, amelynek vizét — gyógyító és örökéletű vizét isszák, amelynek gyógyító vizét használják, amelynek esendes, de Gondviselés vezette szívós, állandó sodra szállítja az alkotókat és magához kúzza és szívja a kiáradtakat — az élet és örökélet ura és királya, Krisztus felé,

aki mondotta, hogy: „Akik bennem biznak, azokat a következő jelek kísérik. Ha mérget isznak, nem árt nekik, ha kígyókat fognak, nem árt nekik, ha betegekre ráteszik kezüket, meggyógyulnak...” Mi ezzel a hittel és Krisztus csodátevő hatalmában és szeretetében bizalommal masirozunk be a magyar keresztény munkásifjak hatalmas tömegébe. *Evangéliumi Krisztus frontunkkal, a „K” fronttal beállunk a többi frontok közé, — nem ellenük, de értük és velük a valóban evangéliumi jelszavú, keresztény, nemzeti, fajvédő, szociális evangéliumi igazsággal és szeretettel fölépült „szép vagy, gyönyörű vagy Nagymagyarorszáért”.*

Dr. Wéber Pál

kanonok, veszpréme gyházmegyei elnök:

„Az egyedüli helyes szocializmus 2000 éves, melynek alapjait maga Krisztus Urunk rakta le evangéliumában. Az evangéliumnak nem volna szabad figyelmen kívül maradnia semmiféle gazdasági rendszer alkalmazásánál. Mertha figyelmen kívül hagyatík, úg a szocializmus despotizmus lesz, utána tyrranizmus, majd bolsevizmus.“

„Család, otthon a pillérei a nemzet épületének, a családi tüzhelyek erőforrásai a nemzeti erőnek, a mosolygós gyermekarcok tündöklő fényes csillagai a magyar égboltozatnak!“

„Az új kornak nagy pápai hatalmas körleveleikben: XIII. Leo a Rerum novarum, XI. Pius a Quadragesimo anno körleveleikben fejtették ki és szögezték le a keresztény álláspontot a szociális kérdések megoldásának tekintetében. Adva van a mód, ki van jelölve az út a szociális nehézségek megoldására, a munkásszülők támogatására, a munkásgyermekek nevelésére, csak magunkévá kell tenni, meg kell tanulni a módokat, eszközöket és rá kell lépni az útra, hogy a kérdéseket a megoldáshoz segítsük.“

„Hazánk Szent István országa. A mi parlamentünk azt akarja, hogy a kisemberek is boldogok legyenek ebben az országban. Ezért jöttünk össze, ezért tanácskozunk, ezért dolgozunk, — ezért kérjük Isten segítségét, hogy áldja meg a mi törekvéseinket, melyekkel siettetni akarjuk a magyar megerősödés és nyomában a magyar feltámadás napját, amikor a magyar templomok harangjai egy nagy krescendóba fognak és szolgálatni fogják a kísérő zenét a mi imádságos énekünkhöz: „Isten áld meg a magyart!“

Dr. Közi-Horváth József

A. C. országos titkára:

A magára hagyott ember feltétlenül elbukik abban az öldöklő harcban, amely a gazdasági élet területén folyik. A liberális állam, amikor a gazdasági élet alapelvéül a szabadversenyt tette meg, meghuzta a télekkharangot a becsületes kisemberek és munkások felett.

A munkásság megérezte, keserves sorsában lehetetlenség volt meg nem éreznie az igazságot, hogy egy ember egymagában semmi. Ha a gazdasági hatalmasságokkal szemben becsületesebb életföltételeket akar elérni, akkor kezét kézbe téve szervezkednie kell.

Kétségtelen, hogy a munkásságnak ez az önszervezkedése eredményeket ért el...

Ma már általános azonban a felfogás, hogy a dolgozók jogainak védelmére, tisztességesebb életfeltételeik megteremtésére az önszervezkedésnél megfelelőbb, hatásosabb utat kell választani. Hála a pápai szociális körlevelek segítségének, sikerült más országok után Magyarországon is olyan közhangulatot teremteni, amely az intelligenciát a munkásság mellé állította. Ez a magyar keresztény intelligencia a keresztény magyar dolgozókkal együtt követeli, hogy, ha erősebb és az önvédelmet és érdekkarcolt a maga erejéből is jobban megbírni tudó társadalmi rétegek számára megteremtették a törvényes érdekvédelmet a különféle kamarák formájában, akkor ezt a törvényt és hatásos érdekvédelmi szervezetet: a munkáskamarát teremtsék meg a magyar kormány minél előbb az arra leginkább rászoruló osztály, a munkásság számára is.

Ez a munkáskamara majd, épen mert hatalma lesz a törvény erejénél fogva minden munkás felett, rendet és fegyelmet teremt a dolgozók soraiban, lesújt azokra akik viselkedésükkel gyalázatot hoznak a munkás névre, törődik a munkásság erkölcsi, kulturális és szakmai színvonalának emelésével, ugyanakkor azonban gondoskodik arról is, hogy a dolgozók társadalmát méltóképen képviselje a nemzet más osztályaival szemben, hogy a munkaadók megadják a megfelelő bért és munkafeltételeket, hogy az állam úgy gondoskodjék a magyar munkásságról, ahogyan azt számaránya, hazaszeretete és verejtékes munkája után megérdemli.

Dr. Bárczi Gusztáv

főorvos:

„Ma már az ember, annak egészsége, életerege kezd a legnagyobb földi érték lenni. Kezdünk letérni az aranyalapról és a földi élet központjává újra az embert tesszük... Nincs egészség, életerő erkölcs nélkül... A legjobb higiénia az erkölcsön alapuló emberséges élet... Ha védeni akarjuk fiatalágunk egészségét, ha fejleszteni akarjuk emberi testi tehetségeit, akkor adjunk neki először kemény erkölcsöt“.

„Országunk munkaegészségügyi törvényei és rendeletei párjukat ritkítják az egész világon. Nem kellene új törvények... Csak gondoskodjunk azoknak szigorú betartásáról“.

Ezt akarjuk!

Az 1938. augusztus 20—21-iki legényegyleti első magyar munkásifjú követőtabor az alábbiakat terjesztette memorandumban Bornemisza Géza iparügyi miniszter Ur Önagyméltósága elé.

Kérjük az alábbiak megvalósítását:

I. Munkabér:

1. A minimális munkabérnek arányban kell lenni a megélhetési indexszámmal.
2. A minimális munkabérek rendeztessenek újból egyszerre országos viszonylatban, hogy a nem egyszerre történő rendezés ne nyújtson viszálylehetőségeket.
3. A szezonmunkások minimális munkabére úgy rendeztessék, hogy a szezon alatti keresettel egész évi létfontartásuk biztosítható legyen.
4. Vezetéssék be a minimális munkabér a kereskedelemben is.
5. A bérfizetés ne szombaton, hanem hétközben bármely napon történjék.
6. A minimális munkabérrendeletek meg nem tartásához fűzött büntetés legyen jóval komolyabb és tetemesebb. Ne lehessen annak végrehajtását 3 évre felfüggeszteni, sőt a többször visszaesők az iparjog elvételével is büntethetők legyenek.
7. A rendelet ellenőrzésével a mindenkitől független rendőrséget kell megbízni.

II. Maximális munkaidő:

1. Ellenőrzése szintén a rendőrségre bízassék.
2. Vezetéssék be az egész iparban, gyár- és kereskedelemben is. Egyedül csak az élelmiszer kereskedők legyenek némileg kivételek.
3. A fodrászok, pincérek és éttermi alkalmazottak munkaideje is csökkenthető.
4. A rendelet meg nem tartása szigorúbban büntetendő.

III. Családi bér:

Megoldása végett kérjük a kiegyenlítő pénztárak felállítását. A kiegyenlítő pénztárak az állam, a munkaadók és munkavállalók hozzájárulásából tartassanak fenn.

IV. Felmondási idő:

1. A fennálló rendeletek és törvények szigorú gyakorlati keresztülvitelét kérjük. Ne lehessen alóla semmilyen kivétel.
2. A 10 évig egy helyben eltöltött szolgálat után ne lehessen végkielégítés nélkül az alkalmazottat elbocsátani.

V. Női munka:

Történjék gondoskodás arról, hogy a nő elfoglalhassa az őt megillető helyét a családban és építessenek le természetesen a női munkacsoportok a gazdasági életben.

VI. Munkaközvetítés:

1. Tiltakozunk a pártpolitikai állásfoglalást megkövetelő munkaközvetítés ellen. A munkaközvetítés ne legyen sem világnézeti, sem politikai kérdés, kizárólag és egyedül csak kenyérkérdés lehet.
2. A felállítandó kamarákban, kuriákban tör-

ténő hivatalos munkaközvetítés lehet csak a legcélszerűbb, legigazságosabb és nem fogja nélkülözni a szakszerűséget és a szociális körülményeket.

VII. Munkatáborok:

1. A munkatáborok egyedüli célja csak az lehet, hogy a fizikai és szellemi munkást közelebb hozza egymáshoz és kölcsönösen megosszák egymással a magyarság szellemi, erkölcsi és gazdasági értékeit.

VIII. Munkanélküli segély:

Nyújtson a saját hibáján kívül munkanélkülivé vált munkásnak lehetőséget a legszerűbb igények mellett létfenntartása biztosítására.

IX. Álláshalmozás:

1. 300.— P-ön felüli keresetnél a feleség ne vállalhasson állást.
2. 500.— P-ön felüli havi keresetnél más állás vállalható ne legyen, hogy minél több életképes egyéni tevékenység szolgálhassa vásárlásával a gazdasági életet.

X. Hétvégi szabadság:

1. A kötelező 48 órás munkahét úgy osztassék be, hogy a szombat délután és a vasárnap egész nap rendelkezésére álljon a munkásnak.

XI. Vasárnapi munkaszünet:

Az egész vonalon általános és kötelező bevezetését kérjük.

XII. Szakmunka védelme:

1. Állapítsák meg, hogy szakmunkásnak az tekintendő, aki iparát mint tanonc tanulta és föl-szabadult, továbbá aki mint munkás az iparban és műhelyben folyamatosan a tanoncidőn túl még egy felvételt dolgozott és segédvizsgát tett. Szakmunkát — még részlet szakmunkát is — csak ezek végezhetnek.
2. A nem magyar állampolgár szakmunkásokat gyorsan föl kell cserélni hazai szakmunkásokkal. A magyar ipar szakmunkásokban nem szegény.
3. Államilag támogatott ipari nagyvállalatok ne támasszanak konkurrenciát a kisiparnak. (O. R. I.)
4. Az úgynevezett zico-munka szigorú rendelekekkel töröltessék.

XIII. Önállósulás:

1. A Nemzeti Önállósulási Alap terjesztessék ki a gyakorlati gazdasági életben dolgozók részére is. Készségesen elfogadjuk, hogy az önállósulási segélyeknek a munkásifjúság között történő kiosztásánál a tökéletes és versenyképes tudás legyen a mérvadó.
2. Szigorú numerus clausus bevezetését kérjük a kisiparban és a kiskereskedelemben.
3. Kérjük a nagyiparnak és nagykereskedelemben természetesen kiterjedt kiépítését.

XIV. Családalapítás:

1. A család legyen a gazdasági életben is a leg-

nagyobb érték. Ezért hatékony családvédelmet kérünk, mely a politikai, gazdasági és társadalmi élet egész területén érvényre jut.

2. A sok gyermekes családok részére lakás-építő akcióit kérünk.

3. Az Epol által kezdeményezett nősülési segély hatékony továbbfejlesztését kérjük.

XV. Munkáskamara:

1. A munkás jelentősen értéket a magyar életben. A keresztény és nemzeti alapon fölépült munkás-érdekképviselet kiépítése legyen egyik legfőbb gondja a társadalomnak és az államhatalomnak.

2. A megalakítandó munkáskamarák és kuriák útján nyerjen a munkásság teljes gyakorlati, társadalmi egyenlő elbírálást és kezelést.

3. A társadalmi közületek és intézmények érzék feladatuknak a szociális pápák útmutatását: „A munkásifjúság felkutatása, kiválasztása, alkalmas kiművelése és megnevelése.”

4. Mi legényegyletek 100 év óta munkáljuk és ezután is teljes erővel akarjuk munkálni a munkásifjúság területén a vezetők kinevelését. Ezen munkánk nyerjen méltánylást a föllábitandó kamarák és kuriák létrehozásánál.

XVI. Szakképzés, általános műveltség nyújtása:

1. Mint munkásifjak legfőbb kötelességünknek tartjuk a szakmai képzést. E kötelességünk teljesítéséhez lehetőségeket kérünk. Tudásunkat gyarapítani kívánjuk nemcsak a szakmánk terén, de az általános művelődés terén is.

2. A szakoktatás további országos viszonylatban való kiépítését kérjük.

3. Kérjük a meglévő szakmai könyvtárak továbbfejlesztését, újaknak föllábitását.

4. A szakmai irodalom tereszerű kiépítését.

5. A bevezetett mestervizsgálóhoz ily irányú könyveket kérünk.

6. Kérünk ipari újságot, mely a munkásifjúságot, mint egész embert kialakítani segíti.

7. Kérünk ipari középiskolát és lehetőséget

arra, hogy azt minél több munkásifjú elvégezhesse.

XVII. Szabadidő mozgalom:

1. Első kérésünk az, hogy legyen tekintettel az egész emberre, annak szellemi, fizikai, egészségügyi, kedélyi világára.

2. Történjék a családdal karöltve. Segítse a munkásifjút az egészséges család keretében minél intenzívebben elmélyíteni.

3. Szolgálja az igazán keresztény és nemzeti kultúrát.

4. Ne legyen a társadalomtól elszakított, tisztán állami mozgalom, hanem kapcsoltsák abba bele a társadalom is.

5. Azok a mozgalmak, amelyek a multban a munkásifjúság körében sajátmaguk által teremtet eszközökkel eredményesen szolgálták a szabadidő mozgalmat, azoknak munkája nyerjen méltánylást a szabadidő mozgalom további kiépítésében és munkájuk jelentősen továbbra is nélkülözhetetlen értéket a munkásság nevelésében.

6. Mi legényegyletek 100 éve szolgáljuk a munkásifjúság szabadidejének célszerű és okos munkáltását. Szabadidő mozgalmainkat hosszú évtizedek tapasztalataival kipróbáltan továbbra is a munkásifjúság nevelése, foglalkoztatása érdekében fenn kell tartanunk. A mi szabadidő mozgalmainknál tökéletesebbet, eredményesebbet munkásifjúság számára megteremteni úgysem lehet.

XVIII. Szociális egészségügy:

1. A fennálló és sok tekintetben teljes egészében tökéletes törvények és rendelkezések szigorú megvalósítását kérjük.

2. Kérjük az e téren felmerült modern igények kielégítését.

XIX. Tanonckérdések:

A tanonc még nem kapta meg az őt megillető helyet a magyar életben. Kérjük a tanoncneveléssel foglalkozó társadalmi egyesületek (különösen a KIOE) meghallgatását a tanoncnevelés modern megvalósítása érdekében.

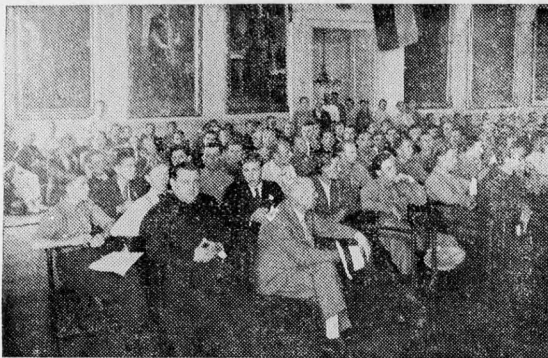
Követtáborunk krónikája

Négy hónapig folyt a munka. Négy hónapon át országserzte papir fölé hajlított munkásifjak és rótták a nehéz sorokat. Kemény betűkbe öntötték a nagy igazságokat. Négy hónapon át összejöttek az ország minden egyletében a munkásifjak és hol halkán, esendőben, hol hangosan, lármával vitatták meg mindazokat a problémákat, amelyek ifjú életük gondját képezik. Négy hónapon át ontották lelkükből, szívükből a gondolatokat és az elképzeléseket, amelyek a jobb jövőt voltak hivatva előkészíteni. Nem volt az országban még olyan nyüzsgés a munkásifjúsági körökben, mint az elmúlt négy hónapban. Szinte magasfeszültségű vilamosáramtól voltak terheltek a munkásifjú agyak és lázasan termelték a gondolatokat, mert mindnyájan érezték és tudták, hogy elérkezett az ő idejük is. Elérkezett az az idő, amikor a munkásifjúnak is fel kell ébredniök, amikor magukra kell találniök, amikor meg kell szólalniök, amikor ki kell tánni a magyarság előtt a munkásifjak agyá-

nak gondolatait és munkába kell állaniök az igazságos jövő munkálása érdekében.

Négy hónapon keresztül mást sem lehetett hallani az ország 360 legényegyletében, mint az első magyar munkásifjú követtábor gondolatait. Röpködtek az egyletekben a súlyos szavak: kenyérkérdés, minimális munkabér, maximális munkaidő, szakmunka védelme, fizetéses szabadság. Mint a megszavart hangyaboly, úgy nyüzsgöttek országserzte a munkásság jövő reményesei, mert önállósulásról, családalapításról, munkásjövőről volt szó. Négy hónapon keresztül munkától terhelten feszültek az agysejtek, mert a munkástársadalom kulturális, szakmai, erkölcsi, egészségügyi színvójának emeléséről vitakoztak, tárgyaltak az ország minden részében kerges kezű, fáradt testű, de lélekben, szellemben egészséges és fejlődni képes munkásifjak.

A négy hónapos tervezgetésnek, készülődésnek aratási ideje is elérkezett. Augusztus 19-én az or-

szág minden részéből jöttek egymás után a küldött-ségek. Komoly arccal, büszke öntudattal, lángoló tekintettel adták le a megbízó leveleket és vették át a követttábori igazolást. Léptük a szokottnál is keményebb volt, tartásuk büszkébb, önuдатosabb, egész lényükben benne volt a tudat, hogy ők az ország munkásifjúságát képviselik.

Amikor augusztus 20-án délután 2 óraker végigvonult az első magyar munkásifjúsági követttábor 560 kiküldöttje a főváros utcáin, mindenütt kérdő szemeket láttunk. Kik ezek a szürke ingesek? Kik ezek a keményléptű legények? Kik invitálják itt az országot: „Jöjjön velünk minden magyar, aki szebb, jobb jövőt akar!” Mindnyájan éreztük, hogy az utca népe becsüléssel tekint reánk és kimondhatatlan büszke örömmel könyveltük el az emberek örömteljes dicséretét, hogy hála Istennek, a magyar munkásifjúság is milyen komolyan öntudatos, milyen keményen szervezett, milyen egészen keresztény és magyar.

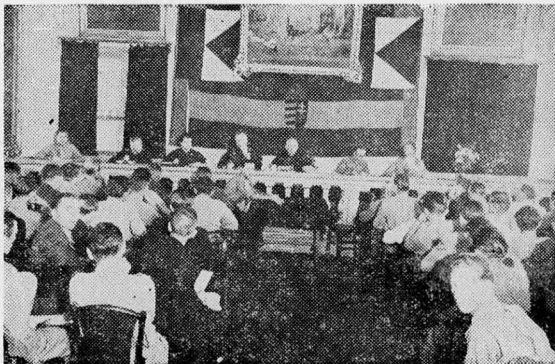
Bízsergett a vérünk az örömtől, sajtott a szívünk a büszkeségtől, amikor befordultunk az ősi vármegyeháza előkelő közgyűlési termébe. Emelkedett a keblünk, amikor elfoglaltuk a klasszikus faragású követi székek sorát; emelkedett a lel-

künk, amikor a magyarság egyik alkotmányos törvényházában fölhangozt a mi indulónk és jelszavunk: „Fel legények előre!” Visszhangozt a hatalmas épület a munkásifjúsági követek éreces hangjától és szerte vitte fiatalságunk lendületét, akarását.

De reám most a krónikás szerepe vár. Meg kell örökítenem az utókor számára az első magyar munkásifjúsági követttábor lefolyását. Papírra vettem hát sorjában az eseményeket.

Megnyitás

Augusztus 20-án délután fél 3 óraker esendült fel a követttábor megnyitó indulónk. Megszólaht elnökünk, *vitéz Pintér József* hangja. Meghatódott ő is, nemesak mi. Értzi, hogy valami egészen rendkívüli, valami egészen nagy dolog történik most a magyar munkásifjúság körében. Megköszöni, hogy hallgattunk a hívó szóra, büszkén leszögezi, hogy a magyar munkásifjúság már nem alszik, már nem süket, már bele tud állni tettekre-készen a nemzetépítő nagy munkába. Irányt ad a követttábori munkának és ezt az irányt, ezt az utat *Krisztusban* jelöli meg.

Első tanácskozásunk: Kenyérkérdéseink

Vitéz Subik Károly, prelátus-kanonok, Eger egyházmegyei elnök vezeti be az első kérdés-csoport tárgyalását. A legsúlyosabb problémák itt vannak. Kényes kérdések, melyek megoldása már el nem odázható, kérdések, amelyek sok fejet megszedítettek már. A mi nagy elnökünk irányt mutat nekünk ezen kérdések tárgyalásához és szözlásra emelkednek a vitaélindító előadók. Előáll *Eger* és *Kispest* kiküldöttje és föltárja a munkabér kérdésének részleteit. Jönnek ezután a hozzászözlások. Már a megkezdés is milyen lázas. Senki sem küszködik lámpalázzal. Az 560 legény érzi, hogy rá most az ország figyel, érzi, hogy egyetlen megbízatását hozták magukkal, hogy el kell mondaniok mindazt, amit otthoni négy havi kemény munkában összeállítottak. *Prezenczki Nándor* és *Polinger János* előadók után szinte gergeláthatatlan sorban jönnek a hozzászözlások. *Gergyési László* Ujpest, *Mága Béla* Pestszenterzsébet, *Kertész László* Székesfehérvár, *Dr. Mojzes Péter* Baja, *Gombos Lajos* Szeged-Somogyi telep, *Szeles Ambrus* Ujszeged, *Bellák Károly* Sopron, *Cselényi József* Miskolc, *Nagy Lajos* Kaposvár, *Fodor István* Veszprém, *Kassai Béla* Rakamaz, *Baja Ferenc* Kecskemét,

Léka Endre Budapest, *Macska József* Hatvan, *Gergely István* Simontornya, *Stumpf János* Zirc, *Árpási István* Szolnok, *Fábián Ferenc* Szeged, *Gürtler Károly* Pestszenterzsébet, *Fekete Gusztáv* Debrecen, *Fehér András* Csillaghegy, stb., stb. szözlöttek ehhez a kérdéshez nagy szakértelemmel.

Az első kérdés tárgyalása 3 órát vett igénybe és a hozzászözlások oly értékesek voltak, hogy mindegyik hozzászözlásból gazdagodtunk. Mindegyik egy-egy értéket adott a követttábori munkához. Elnökségünk érezte, hogy rövidíteni kell a hozzászözlások idejét és korlátozni a hozzászözlók számát, mert hiszen programunknak 64 pontja van.

Jönnek ezután a további nagy kérdések. Egymás után halljuk Kaposvár, Jászberény, Cegléd, Baja, Gyöngyös, Dombóvár, Kecskemét, Csillaghegy, Jászárokszállás, Szentendre, Nyíregyháza (görög), Bonyhád, Zirc, Pestszenterzsébet Szabó telep, Szentes, Szolnok, Üllő és Csongrád kiküldöttei, mint vitaelindítók szavait. Ezeknél a kérdésnél is a hozzászözlók tömege boncolja az anyagot és önti a kérdéseket. Nyíregyháza indítványá az álláshalmozás megszüntetéséről, Gyöngyös indítványá a bérfizetés napjának megállapításáról,

Üllő indítványa a vasárnapi munkaszünetről és a többi sok-sok indítvány oly gazdaggá tették az első napi tárgyalásunkat, hogy büszkén valljuk: *az első magyar munkásifjúsági követtábor új történelmet nyitott a magyar munkásifjúság életében.* Már nyolcat üt az óra és még mindig tömegesen jelentkeznek a hozzászólók.

Még az utcan is hazafelé röpökdték a halkan és hangosan elmondott súlyos szavak, minimális munkabér, maximális munkaidő, szakmunka védelme, vegyülnek e súlyos szavak lendületes indulónk hangjait mellett és összevekevered „... akkor lézsen majd egészen boldog Magyarorszag.”

Munkáskamara, önállósulás, szakképzés

Második tanácskozásunk. Már reggel 6 órakor csoportok dugták össze a fejüket központi székházunk lugasaiban és tárgyalták a másnapi program-munka pontjait. 1/8 órák közösen szentmisét hallgattunk. A reggelihez alig 5 perc kellett. 1/4 órák már keményen sorban állottunk és indultunk mostani haterünkre, a vármegyeháza közgyűlési termébe. És itt ma sem volt fáradtabb az énekünk, ma is még egész férfiként tudtunk kiállni: „Fellegények előre...”

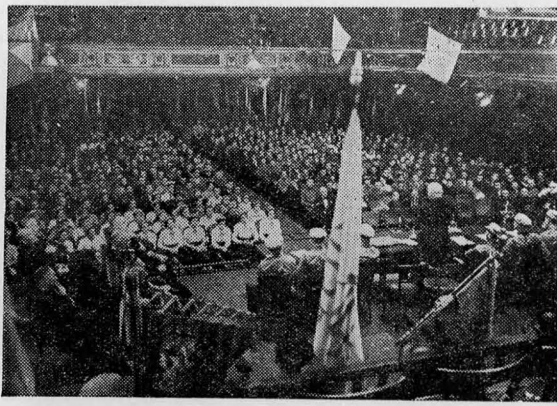
Weber Pál apátkanonok, Veszprém egyházmegyei elnök nyitotta meg a második tanácskozást. Szavaiból az az őszinte, főntartás nélküli szeretet szözlött hozzánk, munkásifjakhoz, amivel hosszú évek óta ébren tartja és élesztgeti a legényegyleti eszmét egyházmegyéjének 19 egyletében. Szavaiból éreztük, hogy velünk van, hogy értünk dolgozik, hogy a miénk. Rá nemcsak a Veszprém egyházmegyeiek voltak büszkéek, de örült neki minden kiküldött. Irányítása alatt újra csak előálltak a vitamegindítók: *Ujpest, Sátorlajújhely, Sopron, Kiskunfélegyháza, Keszthely, Salgótarján, Nagyvácszony és Pomáz* kiküldöttjei. És megindulnak a viták és újra csak nem az a baj, hogy munkásifjúságunk nem tud gondoskodni, nem tud szellemileg termelni, hanem újra nem tudjuk beilleszteni a rendelkezésre álló időtartamba a jelentkezők nagy számát. Az önállósulási alap vitájánál szinte látjuk a feszülő izmokat, amint neki akarnak lendülni saját kis műhelyben a gyalupadnak, a satunak, a munkaasztalnak. Ábrándozásra kábulnak a férfi szívek, amikor a családalapítás témája kerül tárgyalás alá. Szinte látjuk, mint szeretnének ezek a kemény férfikezek már gyermekeket simogatni, feleséget szeretni, a magyar családapának nemes és felelősségteljes szerepét betölteni.

Ipari továbbképzés, kulturális nivóemelés. Munkásifjúságunk minden tekintetben komoly, maradó, a jövő nemzedékre is kiható munkát kívánt nyújtani követtábori megbeszélésein. Nemcsak a társadalommal szemben voltak kívánságai és kérelmei, de önmagával szemben is voltak követelések. Alapként állította föl azt a tételt, hogy mindenki annyit ér, amennyit tud. Nem akar érdemtelenül részese lenni a magyar értékeknek, de hajlandó dolgozni, izdadságos munkával tudást szerezni. Tanfolyamok rendezése, a továbbképzés lehetőségének nyújtása, az ipari középiskola, a lehetőségtől elemi iskola, olyan kérdései a munkásifjúságnak, amelyekkel önmagát és vele magyarságát akarja arra a magaslatra emelni, ahová csak komoly munkával emelkedhetik az ember. E kérdésekre *Szeged* nyolc egylete oly tervezetet

Hogy a Lélek dolgozott fiainkban, egyleteink kiküldöttjeiben, nem kell erre több bizonyíték, mint az, hogy este nem keresték a Főváros korcsmáit, lokáljait és parkjait, hanem lefeküdtek, hogy erőt gyűjtsenek a másnapi felelősségteljes, komoly munkára. Látni kellett volna ezt a sereget az egész országnak, mindenkinek, aki bizalmatlan a munkásifjúsághoz, aki nem akar és nem tud benne érteket látni. Látni kellett volna, mennyire tudnak ezek fegyelmzették, komolyak és áldozatosak lenni akkor, amikor arról van szó, hogy a munkásifjúság munkáját hordják a jobb magyar jövő épületéhez.

dolgozott ki, mely országos figyelemre méltó. *Gyórszentmárton, Mezőkövesd, Budapest-Hermánmező, Balassagyarmat, Jászfényszaru, Simontornya, Győrszabadhegy, Székesfehérvár, Pécs, Debrecen* (római) és *Debrecen* (görög) voltak ezen kérdések értékes vita-elindítói. Mindegyik előadás látzott a komoly előkészület munkája. Mindegyikük a legnagyobbat akarta nyújtani. Nyújtottak is olyat, amire egyletük méltán büszke lehet.

E kérdések voltak bevezetői annak a ma aktualitást nyert kérdésnek, amely országos viszonylatban is ma a munkásság legégetőbb kérdése. És ez a munkáskamara. Dr. Közi-Horváth József, az A. C. országos titkára, mint e kérdés tudós ismer-

rője, adta a vitához az irányelveket. Alig van egyletünk, ahol *Közi-Horváth József* ne gyújtotta volna már föl a multban a tagok szívét. Szavai itt is lángolóak voltak. Az észnek szólottak és a szívig hatoltak. Utána *Miskolc-alsóváros, Szeged, Veszprém* és *Pécs* kiküldöttjei részletesen kidolgozott előadásaikkal indították meg a vitát. A vita anyaga alapul szolgálhat országosan is ahhoz a munkához, amelyet a munkásság körében mindenütt meg kell indítani a keresztény nemzeti elemeknek, a munkásság öntudatra ébresztésében és munkabá-állításában. Legfontosabb kérdése korunknak, melynek megoldásából tevékenyen és férfiasan kell kivennünk rő-szűnkét.

Szociális egészségügy, tanonckérdések. Már tizenkettőt ütött az óra, amikor ezek a fontos kérdések tárgyalás alá kerültek, de a kiküldöttek érdeklődése, szellemi frissége semmit sem csök-

cent. *Dr. Kostyelik Ferenc*, a Katolikus Ifjak Országos Egyesületének (K. I. O. E.) alelnöke vezeti le a tanonekérdező-csoportot. Ismerteti azt a harmónikus munkát, amelyet testvéregyesületünk hosszú évek óta folytat a tanoncifjúság érdekében. Budapest-Központ, Marcelli, Jászapáti és Győr kiküldöttjei indítják el a vitát. A hozzászólásokból a szeretet, a segíteni akarás és az együttartozás testvéri érzése csendül ki. A ma segédje a tanonokban testvérét látja, akinek jobb jelenét neki is testvériesen szolgálni kell.

Dr. Bárczy Gusztáv főorvos a Központi Egy-

letnek hosszú évek óta állandó egészségügyi tanára, felügyelője vezeti be az egészségügyi kérdések tárgyalását. A nagy nyilvánosság előtt is levezényelt állandóan hirdetett elvét, hogy az egészségügyi alapja az erkölcs. Budapest-Központ és Pestszenterzsébet-Központi kiküldöttjei ismertetik itt az anyagot és indítják el a vitát. A társadalombiztosítás és a munkaadók kérdései még egyszer nyüzsgésbe hozzák a követtábor kiküldöttjeit és Budapest-Kőbánya, Szőlőliget, Ozora, Paks, Debrecen vitaelindítói széles területen indítják el a tárgyalást és tartják ébren a figyelmet.

Akiket dicséret illet

Az első magyar munkásifjúsági követtábor résztvevői mindannyian kivétel nélkül kifogástalan munkát nyújtottak. Ez a tény volt a követtábor legvigasztalóbb jelensége. A mi tagjaink nem voltak tele gyűlölettel más társadalmi rétegek iránt. Belőlük még a nyomorúság, a nincstelenség és kilátástalanság sem tudta kioltni a keresztény magyar ember lelkének nyugodtságát, testvéri szeretetét. A mi fiatalságunk elől nem kell a kirakatokat félteni. Ők nem fognak vérben gázolni. Ők meg tudják őrizni higgadt nyugodtságukat. De az is igaz, hogy elfojthatatlanul él bennük az igazság érzete, öntudatra ébredt ifjúsági tömeg ez, amely nem engedi magát és társadalmi rétegét a sarokba állítani és az elnyomatásban megtartani.

Ezt a két igazságot kell a magyar társadalom minden tagjának a mai magyar munkásifjúságról tudni: higgadt, nyugodt, de harakéksz.

Az első magyar munkásifjúsági követtábor kiküldöttjeinek névsorából azonban ki kell emelnünk azokat, akik fejelemzett-ségükkel, képzettségükkel, munkájukkal leginkább hozzájárultak ahhoz a százezredek sikeres és eredményhez, amelyet a munkásifjúsági követtábor elért. Alljon itt büszkén nevük a legény-csapatnyi jövő számára és hirdesse munkájuk értékét.

Baja: ifj. Szander István, *Balassagyarmat*: ifj. Heizer György, *Bonyhád*: Háhn János, Steiger József, Vágvölgyi János, *Budaörs*: Ménesi Antal, Liphart György, Bauer Vilmos, *Budapest-Központ*: Tóth Sándor, Szabó Mihály, Raczky Béla, Gyurokovics Adám, Vass Imre, Pichler Gyula, *Csillaghegy*: Fehér András, *Debrecen (görög)*: Tóth Ferenc, Bara Béla, *Debrecen (római)*: Fekete Gusztáv,

Kosztolányi Tibor, *Diósgyőr-vasgyár*: Császár József, Szabó József, Molnár Kálmán, Görög Sándor, Tomai József, *Dombóvár*: Főbusz József, Majnariich Milán, Dubovánszky Dezső, *Dunaföldvár*: Glauzár Ármel, Ill István, Zizinger Ferenc, *Eger*: Pálkövi Gyula, *Fűzesabony*: Varga Mihály, Antal András, *Gyöngyös*: Lukács Ferenc, Borbély Lajos, Turi József, *Gyöngyöshermány*: Szalai János, Szabó István, *Győr*: Trubucsek János, *Győrszabadhegy*: Patay Károly, Zuber Árpád, Jankovics Ferenc, *Győrszentmárton*: Krajczár József, Ress János, *Hatvan*: Macska József, *Herminamező*: Freiszleben András, Weckermann László, Gomba János, *Héves*: Nagy István, *Hőgyész*: Teininger Gyula, *Jászapáti*: Höflinger József, Tóth Imre, *Jászberény*: Nagy Sándor, ifj. Dancsa János, *Jászládány*: Pintér László, Németh János, *Kaposvár*: Nagy Lajos, Balogh Imre, *Keckemét*: Jäger Mihály, Baja Ferenc, *Keszthely*: Erdei Péter, Boda István, *Kiskunfélegyháza*: Bibók Sándor, Hürkecz István, Héderi Antal, *Kiskunhalas*: Makkai István, Siklósi Antal, Deutsch Antal, *Kiskunmajsa*: Takács István, *Kispest*: Pölinger János, *Kőbánya*: Tornócs Antal, *Kun-szentmárton*: Surányi István, ifj. Ökrös Ferenc, *Marcalli*: Kiss János, Samu Lajos, *Mezőkövesd*: Czipezer István, Gyetvai Károly, Demeter István, *Miskolc-alsóváros*: Csélenyi József, Gerold Ede, Szalma László, Varga István, *Miskolc-felsőváros*: Kaszuba Ottó, Soltész Tiivadar, Rapács László, *Nagykanizsa*: Bárány István, *Nagyvászony*: Pus-kády Imre, Steicker János, *Németboly*: Kész József, Schumann Róbert, *Nyíregyháza (görög)*: Kasza Bertalan, *Nyíregyháza (római)*: Kazár Lajos, Kovács Zoltán, Nagy István, *Ozora*:

Kovács Zoltán, Gosztola György, *Paks*: Sipos József, *Pesthidegkút*: Brenyó István, Strakoss Károly, *Pestszenterzsébet*: Mága Béla, Magyarai Pál, Gyimesi Dömötör, Kisfaludi Béla, *Pestszenterzsébet-Szabó telep*: Gürtler Károly, Baljer János, Csellár Vilmos, *Pécs*: Biró Lajos, Péter Ferenc, *Polgár*: Szaboles Zoltán, Virág Sándor, *Rakamaz*: Markovits Konrád, Kassai Béla, *Rákoshegy*: Milley Ernő, *Salgótarján*: György János, *Sátoraljaújhegy (római)*: Olesváry Gyula, *Siófok*: Igaz József, Borbély Imre, Böröcz József, Kovács Imre, *Sopron*: Bellák Károly, Maurer Viktori Horváth József, *Sellye*: Pápay Jenő, Horváth Sándor, Kulcsár János, *Simon-tornya*: Gergely István, Molnár János, *Százvár*: Pausch János, *Szeged-Központ*: Fábian Ferenc, *Szeged-Belváros*: Kálmán Sándor, *Szeged-Felsőváros*: Tompai Sándor, *Szeged-Rókus*: Lohrer Vilmos, Basa Zoltán, *Szeged-Somogyi telep*: Bugyi Béla, Kohár István, Gombos Lajos, *Új-szeged*: Abraham József, Szeles Ambrus, *Szekezsárd*: Hartmann Ferenc, Rajnai György, Szalai József, *Szentendre*: Korcsok Ferenc, Moldoványi György, Ragella János, *Szentcs*: István János, Pilecz Károly, *Szolnok*: Tóth Ferenc, Baranyai Lajos, Árpácssy István, *Szombathely*: Kálmán József, *Szőlőliget*: Kolmann Ferenc, Juhász Gyula, Szabó Dezső, *Tatatóváros*: Zsebők László, *Tiszafüred*: Saflánszky Antal, Tóth Lajos, *Törökszentmiklós*: Vass József, Németh Lajos, Németh István, *Ujpest*: Márkus Péter, Gergyési László, Bieleczky Antal, *Üllő*: Dobos József, Kiss Sándor, Szemes Ferenc, *Várpalota*: Ruzicska Károly, *Vásárosnamény*: Simon Pál, Szentirmay Károly, *Veszprém*: Mészáros Miklós, Mészáros Géza, *Zirc*: Stumpf János.

Ez a mi „víg munkásunk“!

Sokat beszélnek, még többet írnak ma arról, hogyan kell a munkásifjúság szabadságát felhasználni. Dívát lett ma a munkásifjúságról szólnokolni, róla beszélni, vele — leg-

alább is szöbän — foglalkozni. Dívát lett a mi sorsunkkal törödni.

Nem maradhatunk némák. Megszólalunk, hogy ne csak a tagjaink ismerjék a legényegylet életét és

munkáját, de ismerje meg mindenki a mi szabadság mozgalmunkat, melynél jobbat, tökéletesebbet, eredményesebbet úgysem tud produkálni senki más.

Jeligénk:

*Munkásság és szorgalom,
„Vallás és erény,
Egység és szeretet,
Vidámság és tréfa.“*

Mi tudni akarunk. Sokat akarunk tudni, érteni akarunk mindenhez. Igaz, senki sem lehet mindenben mester, csak egyben, de abban igazán. Ez a szakma. A tudás minden. Ez a kenyér, az az élet. Igaz, hogy verejték is, de gyümölcse üdülés, családi, egyéni boldogság.

A tudás kenyér. Valljuk ezt. Valljuk, hogy a tudást megfizetik, mert érték. Ezért kenyér a tudás. A tudás állás. Kevés ügyes, szakmáját értő ember futja a világot éhen, állás nélkül. Es ez így igazságos, embertől, Istentől. Természetes is. Az órabér szabályozás óta különösen. Ember, munkaadó, ha már kénytelen fizetni nagyobb órabért, akkor olyan idős segédnek fizesse azt, aki ismeri is, még pedig tökéletesen a szakmáját. Igazságos az, Istentől, hogy inkább olyanok kapjanak kenyeret, akik tudással, verejtékkel dagasztották azt, mint olyanok, akik emberi igazságtalanság folytán jutottak álláshoz. Isten már itt a földön igazságot akar látni.

A tudás hatalom. Nem olyan földre tipró, sebzó erő, hanem világot hódító igazságos diplomácia. Világot, minden embert hódító nagy hatalom. Az ember, mikor egy bizonyos kort elér, nemcsak nagy tudásra törekszik, hanem ebben keresi összes szellemi igényeinek teljes kielégülését. Természetis is, hisz a tudás a szellemi élet csúcsponjtja. Az ember szívesen hajol meg tudós nagyságok előtt. Az ember kiskorától kezdve a nálánál tudósabb szellemi rabszolgája, az iskolás padtól kezdve a műhelyig, vagy esti tanfolyamokig, vagy egyetemi zöld asztalig, vagy akár az élet végéig. A tudás mint kincs gyöz le mindenkit. Az elemista betűvető kinyitja, a Marconik és Edisonk világhíres találmányáig mind a tudás kínesei és mind-mind meghódítják az embert. Csak a hatalom tud hódítani, és a tudás hatalom.

A tudás akár szakmai, akár szellemi az, az egyetlen mód, amivel társadalmi válaszfalakat lehet szét-dönteni. Nem mondok igazságtalanságot, a kor szellemének nem megfelelő dolgot, ha kijelentem, hogy még az általános műveltség meg nem lesz minden emberben, addig lesz válaszfal ember és ember között, ha ez nem is fogja jelenteni a társadalmi jog- vagy jogegyenlölenséget, de feltétlenül vonalat húz az intelligens, művelt ember és a kevésbé olyan között. Ebben pedig már nincs bün. Még az állat is saját fajtájában él „társadalmi“ életet, hát akkor az embert kellene megróni, azért, mert differenciát

lát ember és ember között? Itt kell épp az iparos társadalomnak megváltozni. Ott kell hagynia régi önmagát és utána kell iramodnia a műveltebb államok iparos társadalmának, ahol már ilyen különbségek kevésbé adódnak, ahol sofför és férvoros jó barátok, uti- és asztaltársak lehetnek.

A Legényegylet mindezt átlátta már 90 évvel ezelött. Ezért rendezett az országban először tanfolyamot felnötték részére. A Legényegylet volt az első népművelési tanfolyam az országban, sőt, ha világszövetségünket nézzük, az egész világon. Jóval később jöttek rá hivatalos fórumok arra, hogy az iskola kevés még, sőt az élet is kevés, hanem kell valami, ami kiszélesíti az ember lelkét, értelmét: *a felnötteknek szánt népfőiskolai tanfolyam.* A Legényegylet idén is megrendezi, nagyobb, szélesebb keretben, mint a multban volt. 40.000 munkásifjút akar értékké emelni. 40.000 munkásifjút akar beállítani egy hatalmas táborba, itt alapozott világnézetével, mert világnézetét diadalmasnak tartja, mert gyözni akar. Ez az a világnézet, amelyben boldog az ember, amelyben megtalálja önmagát, összes természetes és természetfölötti igényét. Tudja, miért van rossz, miért van szeuvedés, de értékelni tudja az apró örömet.

Összel már így indulnak tanfolyamaink. Tagjaink megértése, ismert ambíciója sikerre fogja vinni gondolatainkat.

Ezzel azonban még nem érné el Egyletünk célját. Iparosok vagyunk és azok is akarunk maradni, csak egy jelzöt akarunk szerezni: *intelligens iparosok akarunk lenni.*

Az intelligenciát biztosítjuk *népfőiskolai tanfolyamainkkal.* Jó iparos voltunkat, mesterségünket biztosítani akarjuk *szakmai tanfolyamok*, illetve *mestervizsga tanfolyamok* rendezésével. A mult bizató nekünk. Az általunk nevelt mesterek tömege sarkal, hogy még többet, hogy még tovább. A mult mutat nekünk fodrász, szabó asztalos mestereket. A jövő többfölt ígér.

1938. őszén megrendezzük *mesterképző tanfolyamainkat.* Pestkörnyék, sőt a messze vidék velünk tart. Az ő bevonásukkal akarjuk megrendezni az országos mesterképző tanfolyamainkat.

Mindkét fajta tanfolyamainkat országos arányban indítjuk meg. Mit jelent ez? Tanfolyamaink programja felülmúl minden eddigi hasonló nemű tanfolyamot. Komoly szaktekintélyek állítják össze az érdekeltekkel való megtárgyalás után.

Kultúra, szakképzés, jellemnevelés

Központunk gondoskodni fog mindenről. A legaprólékosabb részletéig kidolgozott eligazítást minden fiókegyesület megkapja.

Szövetségünk sokat vár ettől. Jögan, mert ez létkérdésünk legerősebb alapja. Így, tudás osztásunkkal akarunk erőt, kenyeret adni minden magyar legényegyleti tagnak. Tudásunkkal akarunk meghódítani minden magyar dolgozó fiatalat.

Most dolgoz. ak ki a Szövetségben szakavatott tanárok, mesterek, segítékek a népfőiskolai és szakmai tanfolyamok anyagát. Most állítják össze a világnézeti, szociológiai, mozzalmi, politikai, közéleti iskolázottságot nyújtó tanfolyamok anyagát. A munkás kulturműjójának emelését szolgáló népművelő tanfolyamok: helyesírás, magyar nyelv, etikét, nyelvek, stb. A céhek szobái már nyüzögnek a tagoktól: az atyamester és öreglegény vezetésével papírra vetik az évi programot.

De az idén szünek érezzük a Központ székházát. Be kell hatolnunk az összes egyletekbe azzal az évtizedes kipróbált módszerrel, amellyel a Központ a mesterek tömegét adta a magyar iparosságnak.

Központunk tanfolyamai szeptember közepén kezdődnek az alábbi csoportokban. Ezek a tanfolyamok az idei őszel az eddigi méreteket nagyban túlszárnyalják. Mindenütt az országban folyt ez a munka a multban. Csöndben, hangtalanul, csak a tag tökéletesését tartva szem előtt. Most szélesebb kört, nagyobb nyilvánosságot akarunk biztosítani ennek a munkának. Tanfolyamaink ezek.

I. Kulturális tanfolyamok

A) 1. *Eucharisztikus Apostolság* vitaestői hittani, erkölcsi, katolikus világnézeti kérdésekről.

2. *Világnézeti tanfolyam*, napi aktualitásokkal kapcsolatban.

3. *Magyar irodalmi, szép- és iparművészeti, népművészeti, világi és vallástörténelmi tanfolyam.*

4. *Nevelésmeni tanfolyam* (család, gyermeknevelés, önévelés, stb.).

5. *Égésügyti tanfolyam*, különös tekintettel az ipari, gyári és kereskedelmi egészségvédelemre.

6. *Szociálpolitikai tanfolyam* (mai iparpolitikai kérdések, munkáskamara, stb.).

7. *Közgazdasági ismeretek tanfolyama.*

B) 1. *Hazai és külföldi tanulmányutak*, múzeumok, képtárak megtekintése, a magyar föld szépségeinek és értékeinek megismerése.

2. *Olecsó közös opera, hangverseny, színház, mozi előadások.*
3. *Szónokképző tanfolyamok.*
4. *Önképzőkörök* keretében szavalat, színdarab gyakorlása, előadókészség megszerzése.
5. *Enck. zene.* Népdalok, kórusok, egyházi énekek. Vonós és fúvós zenekarok.
6. *Könyvtáraink,* folyóiratok, újságok.

II. Szakmai tanfolyamok

- A) 1. *Asztalosok* szakrajza, modern és antik bútortervezés, anyagismeret, kalkuláció, rajzolás.
2. *Cépeszek* szakrajza, szabászat, orthopédia, anyagismeret, költségvetés, anatómia.
3. *Fodrászok* tanfolyama modern vonalvezetésről, hajbiológia, esztétika, modern hajfestészet, hajfestékanyagok kémiai ismertetése, gy-

korlati oktatás tartós gép-, víz- és vashullamosításból.

4. *Kereskedők tanfolyama,* kirakrendezés, dekoráció, világitás technikája, áruismeret, árusítás lélektana és erköltestana, reklámozás, kalkuláció, gyorszáolás technikája.

5. *Szabók tanfolyama,* modern amerikai szabászat, modern csikozás, anyagismeret, kalkuláció.

6. *Vasasok tanfolyama,* géprajz, erőműtan, vasszerkezettan, fizikai törvények.

B) 1. *Ipar- és kereskedelemjogi tanfolyam* az összes céhek tagjainak bevonásával. Oti, Mabi, adótörvények, iparközgazgatás, magán- és közjogi ismeretek.

2. *Ügyviteli tanfolyam:* könyvelés, levelezés, számlálás.

3. *Gyár- és műhelylátogatás.*

4. *Szakkönyvtáraink,* szakkönyvtárak ismertetése.

Testedzés, szórakozás

Valamikor ledobták a Taygetosról a kis emberpalántát, ha testét nem látták oly erőnek, hogy valamikor, ha nem is babéros olympusi győztes, de hős katoná, erős férfi lehessen. Ma eugenikával és mittudom én mivel selejteznek az embert, hogyha nem is világ-, vagy európai-bajnokot, de erős férfit neveljenek belőle.

Nem kell a gyilkos Taygetos, sem erkölestelen eugenika, elég ahhoz egyszerű sport is, hogy ép testű ember legyen valaki.

Ez a legenyegylet férfivé nevelő módszere is. Egyletünk

erős izmos férfit akar nevelni

a sport által. Erős izmos férfit, akinek minden izma acél, kardkemény acél, erős kenyérkereső a keze, fejevert fogni tudó a karja. És mindezt kellemes a hasznossal.

A mi programunkban a sport nem önmagáért él. Nem azért sportolunk, hogy másodperces rekordokat érjünk el, hogy minél több atlétát, profiatlétát, sportembert neveljünk. Ez legyen célja egy hívtásos sportklubnak, aminek feltétlenül különös értéket jelent egy izmos sportember még akkor is, ha sportszive van, ha gyengébb munkaerő lett is a túlzott sport miatt.

Nálunk a sport a kenyérért van. Ugy-e érdekesnek hangzik? Sport és kenyér. Nem úgy ám, hogy profitalunk a sportból, nem úgy, hogy remek diszkoszobásért, gólokért, úszásért, taposásért állást adjunk, mi így nem tudunk a sportból kenyeret dagasztani. Nálunk a sport közvetve adja a kenyeret. A sport ad izmot, erőt, fizikumot, testet, amely nemcsak kívánja a kenyeret, hanem keresni is tudja. Keresni tudja fáradhatatlanul ebben a gyengén szociális világban.

Nálunk a sport „Kraft durch Freude“-t jelent. Vegyem ezt szóról-szóra? Nálunk erőt jelent szórakozás, örömmön keresztül. Vegyem fogalmi értelmét? Nálunk szabadidő mozgalmat, szórakozást jelent. Fáradt munkásnak idegpihentést. Dohos pinceműhely levegője helyett Pedagogium. A mindennap kenyérgondja tönkre teszi az embert. Eggyel telíti agyát, verét: a kenyér,

erdő léleketét. Utcapora helyett hús uszodát. Iroda, üzletek levegőtlenüség helyett jánoshegyi kilátót. Ezzel töltjük ki a munka utáni szabadidőnk, vasárnapjaink szentmise utáni verőfényes napszakát, amikor a sport ezernyi ága ad lehetőséget az öröms életre.

De nemcsak ezt jelenti az egyleti életben a sport. Ezt is, de nemcsak ezt. Nálunk a sport nem csupán testkultusz, nemcsak energia-szerző, idegpihentető,

hanem lelkértékét emelő pedagógium.

amit magának és majd valamikor enyéimnek kell megkeresni. Else-kélyesíti az embert a gond, szinte megfosztja minden szellemi igénytől.

Ha szellemi igényt nem is elégít ki a sport, a felrészített ideg, a lüktető szív, víz élet képessé teszi az embert szellemiek befogadására. A felrészített agy szívesebben, könnyebben tanul, vesz fel szellemi értéket. De nemcsak szellemi érték befogadására, értem itt a merőben elvont értelmi spekulációkat, hanem az úgynevezett gyakorlati-szellemi értékek fölvetelére is képesebbé teszi az embert. Könnyebben fog föl mindent, ami általános műveltségének kiépítésére, lelkének kiszélesítésére szükséges. De nemcsak az ilyen szellemi értékek befogadására, hanem szakmai továbbképzésre is képessé teszi az embert ugyanilyen alapon.

Sportpedagógiánknak van még egy fontos motívuma: a természet-föltölti nevelő erő, amit a sport természetserűen rejtget. Boconát, hogy alkalmazom ezt a frazeisztikus mondat, de feltétlen igazságot: ép testben van ép lélek. Ép, egészséges test a legjobb talaja az Isten kegyelmének. A kegyelem viselésére, felhasználására is kell erő, mert sokszor kíván az Isten olyan cselekedetet az embertől ingyen adott kegyelmén keresztül, amire erő kell. Hősiességet követel, önmagunk és mások életének megmentését, türelmet, szenvedést, bátor kiállást. Mit mondjak még? Egész életet. Krisztusi életet.

Itt csúcsosodik ki sportpedagógiánk programja. Erköleci, lelki babéros hőst nevelni, aminek hordozója erőszimú, acélosakarátú férfi. Sportunk minden ember minden igényét ki akarja elégíteni. Van futballunk. Hogy kielégítse azok kívánságát, akik ezért drukkolnak, s akik ebben látják sportigényük kielégülését. Van atlétikánk, hogy akik karjuk, lábuk, minden tagjuk izmát akár külön-külön, akár egész testben ki akarják tökéletesíteni, megtehessék. Van házitornánk, tornatermeink gyűrije, bordásfala, loya, bakja, nyújtója vagy korlátja szórakoztatja, izmosítja a fiatal testet. Van vízisportunk, úszóversenyneik, vízipólunk, csónakjaink, kajakjaink s mindez tülésre, izmosításra.

Szérságú sportprogramunkból Legfőbbet nem tudjuk kihagyni:

Krisztust.

Krisztus velünk van a futballpályán, ő a mi bírónk. Krisztus áll a futóverseny startjában és finisénel, csónakunkban ő a vezérevezős, ő a mi házitornánk irányítója, hisz velünk lakik, bennünk él.

A mi sportjaink:

1. *Labdarúgás,* csak testedzésért és nem rekordért.
2. *Kosárlabda.*
3. *Úszás, csónakázás.*
4. *Korosulázás, sielés.*
5. *Kerékpár, kirándulások, túrák.*
6. *Atlétika, futás, ugrás, stb.*
7. *Torna, szobalorna, szertorna.*
8. *Turisztika télen-nyáron.*
9. *Kirándulásaink.*
10. *Nyári táborozásaink.*

A mi szórakozásaink

1. *Tánc, családi összejövetelek, teák, piknik.*
2. *Sakk, dominó, malmozás, stb.*
3. *Billiárd, ping-pong, rikosett.*

Pestkörnyéki sportunk

Labdarúgás

„Ép testben ép lélek!“ Nagy igazságot rejti, sokat hangoztatott, régi szólás-mondás. Test és lélek az ember és itt a földön a lélek szorosan a testben él, dolgozik, fejlődik, lesz széppé, vagy megy tönkre, részben attól függően, hogy a burka — a test — ép, egészséges, tisztá és erős-e, vagy piszkos, senyvedt, tunya. A mi programunk a test és lélek együttetésnek tökéletes kinevelése, kiművelése és az élet viharaira való edzése. Ezen program szolgáltatába állítjuk most eszközként a sportot. Nekünk a sport tehát nem cél, hanem csak eszköz. Nem győzelmelet és rekordokat akarunk hajhászni, hanem csak testet edzeni. Nem modern arénát akarunk, ahol 22 ember sportol és ezek csak izgalommal nézik, hanem tagjaink tömegeinek akarunk testedzési lehetőségeket biztosítani.

Pestkörnyéki egyleteink részére kiírtuk a *Pintér-kupa* vándordíj labdarúgó mérkőzéseket. 12 egyletünk nevezett be. A mérkőzések július és augusztus hónapban folytak le. A döntő mérkőzés szeptember elején Budapesten lesz megtartva

Budapest-Kőbánya és Pomáz csapatai között. Az érdeklődés óriási. Ünneplés keretek között lesz a Kupa átadva a döntő mérkőzés után.

Kerékpárverseny

Az illői legénynappal kapcsolatban bonyolítottuk le másik nagy sporteseményünket, monstre kerékpárversenyünket. 38 versenyző indult. A verseny Kispest-Üllő közötti 20 km-es távon lett megtartva.

Üdülés. Nyári nagytáborunk

Korunk rohan. Nap-nap után újabb és újabb gépek, technikai csodák fülsiketítő zajától lesznek fejszültebbek munkásifjúságunk idegei. A gépek gyors tempót diktálnak, az embernek a tempóban lépést kell tartani. Ez a tempó ideget őrli, erőt senyesztő. Műhelyek, üzemek, nagyvárosok füstje, pora tüdőt sorvasztó. A munkásifjúság idegeinek is kell nyugalom; izmainak, erőinek felrészítés, megújulás; tüdőiknek ózondús, tiszta, friss levegő; hadd táguljanak. Sok mindent megad munkásifjúságunknak a Legényegylet; ezt is megadja.

Gyönyörű hely volt. Hatalmas tölgyeserdő tisztásán, virágos, zöld réten üttünk föl táborunkat. A háteret tölgyeserdővel koszorúzott hegység szolgáltatta; a tábor mellett a Gampel nevű kis patak esőregedezett. Ez volt a fiúk „fürdőszobája”. A Dunna közel volt, alig 8—10 percnyire és itt egyszerű, ingyen fürdési lehetőség állott a tagok rendelkezésére.

Mindjárt az első napnak nagy szenzációja volt. Hal van a patakban. Lehet horgászni. Rohantak a fiúk a faluba horgászfelszerelésért, ásták a gilisztákat és izgatott várakozással vetették a vízbe horgaikat. Elállt a lélekzetük is, mikor Dömötör Tibi horgát erőteljesen kezdte rángatni a hal. Jaj, talán kilós is lehet? Talán még ma halnaprikást is ehetünk? Aztán végtelenségig feszült érdeklődéssel rántották ki a horgot és az első fogás egy fiatalnyi kis halacska volt. Örömjungva álltak körül és hosszasan tanácskozás után zsinagra fűzve a vízben kikötötték. Másnap már korán reggel rohantak a tábor halállományának megnézésére, de leestek az álluk, mikor látták, hogy egy verejtékes nap eredménye, az egész halállomány — egyetlen kis halacska. — az éjszaka folyamán elszabadult és zsinagestől elúszott. Ez a balsiker elvette a halászkedvet és jó néhány napos békét élveztek a halacska. A „Méltóságos Ur” (Raczky Béla) fanyalodott rá megingt erre az ősi foglalkozásra, miután tisztes szabóparát néhány szakmabelivel együtt „inkognitóba” helyezték és a tábor ideje alatt tűt, cénát, ollót nem vettek kezükbe, sőt még ingomjukat is 10 filléres egységárért mással varratták fel. Sikerről is járt kísérletezése, mert kétféle türelmes les után, tizennyhány szunyogcsipete daganat árán egy csöppnyi halacska fogott. Okulva a multon, ezt egy mosdófalba tették éjszakra. Na, innen már nem szabadulhat meg. És mé-

A verseny nyertesei: 1. *Kucsera József* Vecesés, 2. *Hovai Miklós* Üllő, 3. *Zeidler János* Budapest-Kőbánya, 4. *Arzenovics András* Szentendre, 5. *Ruff János* Budapest-Kőbánya, 6. *Dévényi János* Szentendre.

Július 25-től augusztus 20-ig tartó táborozásunkon pedig a vízisportot állítottuk tagjaink testedzésének szolgálatába. A táborozás alatt több üzölvésenyt rendeztünk. Úszni meg nem tudó tagjainkat úszmesterekkel tanítottuk teljesen díjmentesen úszni.

gis reggel nagy megdöbbenéssel látják, hogy a halacska önfarkával vetett véget életének: kiugrott a mosdófalból.

Lássuk már most egy nap tükrében, hogy milyen volt a tábori élet? Emelkedett már a tíz nap a hegyek fölött és még mindig néma csend borul a táborra. Csak az ór sétál le-fel, a patak csörgedez és fent a hegyvornom a véresék kezdtek meg napi munkájukat, erősen vijjognak, zsákmányra lesnek. Aztán kezd a tábor életre kelni. Egyik-másik sátorlapot felhajlítják és a mosolygós reggeli napot hasukra sítetik. Még nem kelnek fel, tovább nyujtognak. Csak a g-h-t (élelmiszeralátót) és a konyhaszolgálatot teljesítő fiúkat költi fel az ór. Tejért, vizért kell menni, fát kell arítani, tüzet gyújtani, hogy idejében készen legyen a reggeli. Reggel fél 7 órakor zendít rá kürtösünk a szív-fájdító ébresztőre. A tábor parancsnoka már pattogtatja kemény vezényszavait: „Ébresztő, fell!” „Reggeli tronára kihalandni.” „Jó esontropogató, izomfrissítő és erősítő negyedórás torna után a Gampel patakban megkezdődik a mosakodás. Radványi Jóska, a tábori borbély is kinyitja üzletét, kiakasztja siltjét — az üres sörösüveget és munkába veszi vendégeit, akik mindig igen nagy számban állanak sorfalat, tekintve, hogy fizetni nem kell. A Jóska már nem tudta szakmáját „inkognitóba” helyezni, ki-tört belőle a szakmaszeretet és kiadta a felszót: „Nem akarok szőrös embert látni a táborban!” Ment is jól a boltja, bár úgy menjen neki kint az életben is mindig.

Az idő halad. A fiúk lázas sietőséggel öltöznek. A tűzhelyen forr már a reggeli tej és a „Szakinéni” keveri már a kedvence esokoládot. Aztán harsány vezényszavak rezegtetik meg a mindinkább fölfelé emelkedő naptól forrósodott levegőt: „Imához — sorakozó!” Egy pillanattal csupa sürgés-forgás, szaladgálás a tábor. Olyan, mint a felkavart hangyaboly. De rövidesen nyilegvenyes sorban, feszes vigvázzban áll a kis csapat. A kürtös fúvia az ima szívet remegtető szép dallamát, a magyar és alatta a viros-féhr „K” zászló lassan kúszik fel az árbócon. A fiúk szeme ellágyuló tekintettel szegeződik a zászlóokra, de keményű és szikrázóvá válik, midőn azok felárbócon megállnak. Szinte sugárzik mindegyikből a gondolat, hogy eljön az idő, midőn a magyar trikolor „K” zászlókkal ülekjez az árbócsáncsig szökik fel. Majd levezik sapkáikat, imára kul-

csolják kezeiket és Istennek a természetből alkotott ezen gyönyörű templomban az ifjak szívéből, lelkekből bugyog ki a hő ima forrása, hatalmas folyóvá dagad és árad föl az Ur számoláéhoz — hátat adva és segítséget, erőt, kegyelmet könyöröge.

Most már mindenki kiérdemelte a reggelit. Csajkát, lábast, bőgrét, tányért, poharat fognak, kinek mi jut és sorban járulnak a gőzölgő reggelizés. Először mindenki csak 3—4 deit kap, de „repeta” mindig bőségesen jut, sőt az élelme kétszer, háromszor is „repetáz”.

Délelőtt a konyhások vizet hordanak, tüzelnek, segítenek a főzésnél. Egy kisebb csoport megmossa a hegyet. Főnt gyönyörű virágos réten jól lehet labdát rugdosni. Mások sétálni mennek. Gyönyörű és változatos természeti szépségeket láthatnak útközben. Vannak, akik a Dunára mennek horgászni, vagy fürödni. Az „inkognitósok” (szabók) elbűnnek az erdőben és itt „nemen” szórakoznak. (Kártyáznak.) Ha elszakad valamijük, akkor is elbűnnek az erdőben és ott varrják meg, nehogy meglássa valaki, hogy megszegik a „rangrejtést”. Az étke-szebbé 10 óraor már követeli a nem mindig létező uzsonnát.

Jön a dél és lent a völgyben megszólalnak a falvak harangjai, megrezegtetik az éter halotti csendes levegőt, betöltik a hegyet, a völgyet, megnyitják az emberek szívét, lelkét és csörgedezzzük, zengjük, zsongjuk a természetkel együtt Isten dicséretét. Mindenki hazaverődik. Az ebéd mindjárt készen van. A konyhások az asztal körül sürgőnek-forganak. Oly ügyesen tudnak mozogni, mintha vizsgázott pincérek lennének. Pár pillanat és már az asztalon vannak a tányérok, kanalak, poharak, kenyer, sőt. Már merik sorban a levest. Ki sürti, ki ritkát. Mindenki kíváncsára teljesülést nyer. A fiúk föllálnak a gőzölgő leves előtt. Egyszerre, hangosan száll háláadó fohászok a Mindenhatóhoz. Aztán jökdévűen, jó étvágyval kanalazzák a levest, monnek a „repetáért”. Jön a főzőlök hússal, ez is esoda finom. Nem gőzik a „Szakinéni” dicséreni. És néha-néha berit is kerül az asztalra, amit rendszerint údrviralgás fogad. Ebéd után mindenki maga mossa el tányérait, kanalát.

Déltán általános fürdés van. Mindenki kivonul a Dunához. Itt is nagy a jókedv, vidámság. Nem komoly, lételett! agyonterhelt fiatal emberek ezek most, hanem gondtalan, boldog gyerekek. Játsszanak, mint a gyerekek. Sarat gyúrnak, lyukat fúrnak rajta és földhöz vérvá elnyukasztják. Az agyagos földet bevizezik és csuszkat csinálnak. Pakot ugranak és „orát” játszanak. Kacagásuktól hangos a tájék. Aki látja őket jökdévűre, mosolygós derűre fakad. Nagy a fiúk népszerűsége. A fürdőzők a szemükkelt simogatták, becézik a fiúkat. Később a lányok ngvanaszt már a kezükkel, szánukkal teszik. Sőt rétest, gyümölcsöt és egyéb finom uzsonnát is hoznak a fiúknak. Az egyik „Amazon” a „Méltóságos Ur” alá lovat is ad és azon viszik bea vízbe, nehogy a parti kövek megszezzék lábát. Hat óráig tart ez a jókedv. Akkor sorbaállnak a fiúk és „Fel

legények előre..." nótaszóval vonulnak át a falun be a tábora.

Most kezdődik a komoly munka. Részét kell szedni. Neki mindenki a hegynek és rövid félóra alatt olyan kazal rőzsét gyűjtenek, hogy egy ökröt is meg lehetne sütni. De kell is, mert estére tábortűz lesz. Készülnek is már rá a fiúk nagyon; sok vendég lesz, itt lesznek a faluból az ismerős lányok is, hát jól kell menni mindennek.

Hét óra után imázhoz sorakoznak a zászló előtt. Imádkoznak. Bevonják a lobogókat, kihirdetik a parancsot, hogy kik lesznek az éjjel őrségen és kik lesznek holnap a konyhások.

Még tart a vacsora, mikor már sorakozik fel a tábortűz közösége. Van közöttük sok előkelő nyaralóvendég, akik minden alkalommal ott vannak, úgy megszerettek benünket.

Megvujtják a tüzet. A fiúk körülülük. Tóth Sanyi, a központi dékán hatalmas rőzsekötegeket dob rá. A lángok magasra esznek, a fiúk arca kigyullad, szívük-lelkük is tüzet fog és mindenkit magukkal ragadó lelkesedéssel éneklük: „Fel legények előre...“ Aztán a „Gébas“ (gh.) Gergely Béla zendít rá a tábor nótájára: „Verőcsé tölgyeserdő aljában. Oda van a kicsi tanyám csinálva. Jöjj el hozzám édes rózsám. Nézd meg az én kicsi tanyám. A verőcsé tölgyeserdő aljában.“ Egymásután peregnék a számok. A közönség tapsol, lelkesedik, a szívbe fogadja munkásfiainkat. A népszerű „Szegedi Ferkó“ (Balázs Ferenc, Szeged) is rázendít józsi alföldi nótáira. Nagy sikere van a Ferkónak, mindig megújrázzák. Egyszer tör-

tént csak egy kis baj. Az utolsó sorát kezdte énekelni a nótának és hátulról visszafelé sehogy se akart kijönni a dallam.

A tűz körül ülő munkásfiúk és vendégek mindig jobban összemelődnek. A lángok meggyújtják lelkük lángját is, a szeretetet. A szeretet kötelékében összeforrnak a szívek. Középen a tűz világít, körülvéve az éjszaka sötétsgétől. Belülről a lelkek tüze világít, körülvéve az élet sötétsgétől. A tűz fölött ortállanak a csillagok; az emberek fölött ortáll az Isten. A tűz elhamvad, világát elnyeli az éj sötéteje; a kelő napra a csillagok is eltűnnek felőle, de az emberek lelke örökké ég — a boldogság, vagy a kártható lángjával és Isten örökké ortáll fölöttük.

Ezeket a gondolatokat váltja ki belőlünk a tábortűz, mikor már vendégeink hazafelé ballagnak és meggyöngyösködnek, nyugodalmassá válnak és szívesen látjuk őket.

Sokszor az éjszaka sem múlik el eseménytelenül. Táborkunk körül áldóköd rókák ijesztgetik az öröket. Az éjszaka leple alatt néhány-szor tanonctestvéreink is átlátogatnak az egy óra járásnyira fekvő KIOE (Katolikus Ifjak Orsz. Egyesülete) tábortól. Megszegyenítésünkre zászlót, vagy egyéb dolgot szeretnének elvinni táborkunkból, éber őrünk azonban minden kísérletüket megghiúsítják.

Nagy dívat ma az étlap-szociográfia. Mi sem akarunk kimaradni a dívatból. Leírjuk hát egy heti étlapunkat. Hétfő: reggeli: fél l. kakaó; ebéd: paradicsomleves tarhonyával, sárgaborsó főzelék disznósülttel és 2 dl. bor; vacsora: felvág-

gott zöldpaprikával. Kedd: reggeli: fél l. tej; ebéd: gulyás és 2 dl. bor; vacsora: leeső kolbással. Szerda: reggeli: fél l. kakaó; ebéd: burgonyaleves, zöldbabfőzelék sülttel; vacsora: törpürtő zöldpaprikával és dinnye. Csütörtök: reggeli: fél l. kakaó; ebéd: húsvéles, keltáposzta faszirozzal és 2 dl. bor; vacsora: szalonna zöldpaprikával és tea kelccsel. Péntek: reggeli: fél l. tej; ebéd: bableves, mákösztésza; vacsora: tejbeébriz. Szombat: reggeli: fél l. kakaó; ebéd: tarhonyaleves, körömpörkölt és 2 dl. bor; vacsora: leeső kolbással. Vasárnap: reggeli: fél l. kakaó; ebéd: húsvéles, sült hús burgonyával, főtt kukorica, almáspite és 2 dl. bor; vacsora: sajt zöldpaprikával.

A tábor nagyszerűen sikerült. Ez készített bennünket arra, hogy tovább fejlődjünk. Jövőre már az ország különböző részein három legényegyleti tábor lesz. És talán nemcsak az ország minden részében legényegyleti táborokban a magyar trikolór és „K“ zászlónk összeölelkezve kúsznak föl az árbócudra — talán egészen föl a legtehetőseig.

Nem volna teljes beszámoló, ha itt is hálás köszönetet nem mondánk Hanauer Á. István váci megyéspüspök úr Öngyerméltóságának, aki rendelkezésünkre bocsátotta a Migazzi kastély gyönyörű parkját és táborunk részére fát is adományozott. Hálásan köszönjük Vaszary Mihály kanok irodavezető Urnak is kedves és szíveslyes pártfogását. Sokszor lilátogatott táborkunkba, de sohasem jött üres kézzel. A fiúk nagy örömeire esernyője mindig tele volt cukorkával.

Fiúk! A jövő nyáron viszontlátásra!

Csücs Sándor.

ÜLLŐI LEGÉNYNAP

Csodálatos nagy elgnodolás, remekmű volt. Iparos legények szellemi élete tetést öltött Üllőn. Több hónapos szervezésnek, propagandának megvolt az értelme és eredménye. 24 egylet 1000 legényt hozott össze, és ez az 1000 fiatal szív együtt dobogott, annyira együtt, mintha egy hatalmas szív dobogott volna. Egy szív, amely tele van szeretettel mindenki iránt. Mágneses szív volt az, mert aki ott volt, nem tudott nem belekapcsolódni, aki ott volt, nem tudott nem legényegyleti lenni. Összehozott mindenkit a program.

Ha országos ünnepséget rendeznek márkás rendezők, sem képzelhető el külnb, mint ez.

Zenés ébresztő. Muzsikaszó ritmusa vitte ki a legényeket a sötét éjszakából a pirkadó hajnalba. Mintha a téltenségből, halálból akarta volna kihívni, feltámasztani a fiataliságot az új verőfényes boldog életre. Ma Üllőn boldoggá akart cledni minden ember. Ezek a boldoggá támadt fiatalok mentek örömmijongva várni a központiak, mert ők is mentek ünnepelni Üllőre, ahol ma öröm-központ van. Ide rohantak, tapostak a versenyző kerékpárosok. Mintegy 50 pár kerék

vitte szorgalmas utasát, mintha azok a csillogó drót-küllők is érezték volna, hogy sietni kell, örülni kell minél előbb. Jöttek megint testvéreik Monor, Cegléd és Vecsés, mert hozzájuk is elhangzott a hívó szó. Jöttek fáradtan messzebről is, Sopronból. Fáradtan, de azonnal felüdültek. Jöttek autósok, majd megint dübörgött a vonat s öntötte újra a fiatalokat. 9 óra már teli volt az ünneplehe öltözött község. Zászlóruhák a házakon, koszorú a hősök-szobrán, akikről párperere emlékezni jöttek össze. Lelkes beszéd, szavalt, ezer legény szent hiszekeggye szállt az ég felé a magyar feltámadásért. Ezt a szent feltámadást mentek kímádkozni az Urtól. Szentmise, szentbeszéd az országos elnöktől, mily szép, mily felédhetetlen volt. Talán ekkor dobant először egyszerre a magyar Kolping-család szíve. És az egyszóv elindult, megdobant, hogy vért sajtoljon minden hajszál-érbe, hogy beledobogja minden kis tagocskába: Szent Istvántól tanuljunk igazi magyarságot, kereszténységet, hogy tanulni kell mindent, ha gyümölcsöt akarunk szedni szakmai tudásunk fájáról, hogy tegyük magunkat észrevehetővé szervezettségünkkel. Ezt

vették bele a tagok lelkébe Szabó Jenő tanácsos plébános és a környékbeli egyletek dékánjai: Korcsok Ferenc, Tornyo Antal, Gürtler Károly, Béla Hála, Szabó József, Pintér Géza, Hankovits Sándor, és főképp vitész Pintér József országos elnök beszéde. Ezt fogadta meg minden tag pestkörnyéki legényülésem, majd a litánia alatt a tagavató fogadalomban.

A legénynapnak legkiemelkedőbb része, napisajtóba való értéke volt a munkakiállítás. A megtestesített legényegyleti program. Mindenki kitette legszebb önmagát legsajátabb munkájában. Ahány féle szakma létezik, mind adott valamit. Hasznos és dísz tárgyak, asztalos, cipész, mechanikus, szabó, vasas, kályhás, műszerész. Mily boldogan nyitotta meg ezt a remek kiállítást Szabó Jenő, ennek az értékes munkásifjú gárdának elnöke; vitész Pintér József elnök és Máriássy Mihály dr. üllői képviselő szavai csak a munka, illetőleg a munkás dicsőítése lehettek. Lehetett is dicsőíteni ezt az egyletet, annak elnökét, dékánját, Dobos Jósikát és minden egyes tagját. Ők a hősei Üllő ünnepi hetének, mert a zászlószentelés és a legénynap csak egy napja volt a programnak.

Kiállításuk aug. 14—21-ig volt nyitva. 21-én d. u. ünnepélyes oklevél-kiosztással zárták le. Aug. 17-én este pedig minta heti gyűlést

tartottak *Solymár György* főtitkár részvételével. A gyűléstermet nemcsak a tagok, de a nagyközönség is zsufoltságig megtöltötte. És tényleg, mintúln szolgáltathatók mindenknek. A gyűlés értékét nem az idegen előadók adták, hanem a tagok nyújtották fiataláguk lendületével a munkát.

Ünnepi hetük műsorán szerepelt aztán labdarúgás, kerékpárverseny, ping-pongverseny, sakkverseny és sok egyéb más, amivel egyetűk

egész éven át foglalkozik és amit az ünnepi hét keretében a nagyközönségnek be akartak mutatni.

Egyleti rendezésben űllő kövendő példát állított. *Ezt másolni lehet és másolni kell.* De kell hozzá lelkesedés, áldozatosság és odaadás, amilyen el *Szabó Jenő* tanácsospléb. elnökben, *Dobos József* dékánban, *Hankovics Sándor* titkárban és a nagyszerű illő rendezőgárdában él. Csak *ilyen* férfiak tudnak *ilyen* munkát produkálni.

dapestre) és Solymár György szövetségi főtitkár mondtak beszédet. Delután a Napsugár Leányklub ünnepélyen Marton Kálmán vezetésén, Szepesti Irbolya központi vezetón, Auth Magda központi tag és Erdélyi Lajos elnök beszéltek. Este 9 órakor a dombovári legényegylet zenekara és a bonyhádi legényegylet szalonzenekara hangversenyezett Kaposy István és Schmalz János karnagyok vezetésével.

Ennyit mondhat szárazon a dombovári legényegylet 40 éves jubileumáról a krónikás. Nem akarunk hízelegni, de minden tekintetben kevés ilyen jubileumot ünnepelt a magyar Kolping család. Büszkén újságolta is a munkásifjúsági parlamenten Főbusz Józsa dékánjuk, hogy az erkölcsi sikeren kívül 1000 P-t jelentett pénztárak számára a jubileum. Ehhez munka kellett. A munkához az emberek is megvannak Dombováron.

Dombovári jubileum

Augusztus 14-én tartották 40 éves jubileumukat. 40 év alatt szeszélyesen járt ennek az egyletnek lázgerbéje. 40 év előtt olyan lendülettel vetette magát bele Dombovár életébe, hogy megmozgatta annak apraját-nagyját és mint a katolikus magyarság egyedüli fellegvéra, magaköré gyűjtötte Dombovár minden értékét. Aztán jöttek a nehéz évek is. Voltak talán évek, amikor hamu fődte be az egylet tüzét, voltak évek, amikor hiányzott a megértés és odaadás, a munka és áldozatosság. Aztán újra jöttek a lelkesedés, a lángolás éve, amikor egyegy nagy lélek elfújta a parázs felől a hamut és lángra tudta lobbanítani a fiatalság tüzét.

De Dombovár Legényegylete ilyen erős és izmos még soha nem volt. Félteve őrzött kinese az egylet fiatalsága a városnak. Büszkén tekint rájuk mindenki. Elindult ez a nagy fejlődés *Pethő Gyula* elnök munkájával ezeltűt 4 évvel és *Dr. Piukovich Sándor* gimnáziumi iskola-igazgató, egyleti főtitkár, *Brédl Lajos* világi elnök és *Főbusz József* dékán segítségével valami egészen rendkívülit produkált Dombováron. Hogy milyen munkát indított meg *Pethő* és milyen munkát folytatott *Erdélyi Lajos* mostani elnök, elsőrangú gárdájával, azt mi sem bizonyítja jobban, mint a két utcára néző házuk, mesés kerthelyiséggel, amit saját erejükből, minden nagyobb külső támogatás nélkül megszereztek egyletűknek. Még nagy feladatok várnak rájuk a ház végleges megszerzésében, sokat kell még dolgozniok, áldozniok és éjjelözniök, amíg minden rendben lesz, de ahol Erdélyi Lajosok, Brédl Lajosok, Dr. Piukovich Sándorok, Főbusz Jósák és Mainarich Milánok kezében van a gyeplő, amíg ilyen egységesen mellettük áll a város társadalmi *Magyar Béla* kamarás, plébános vezetésével, addig Dombovárt felteni nem kell. Ilyen gárda inkább meghal, de meg nem adja magát.

Jubileumi ünnepségűk országos viszonylatban is kiemelkedő volt. Rendezésében ki kell emelnünk azt, hogy idejében előre elkezdették a munkát. Jó pár hónappal ezeltűt már mentek a meghívások a szomszédos egyletekhez, megszervezték az idegenből jövű tagyendéek elszállásolását és élelmzését. Ezt követendű mintának kell az egyletek elé állítanunk.

A jubileumi ünnepség szentmisét jött *Pethő Gyula* volt elnök, a szentbeszédet Solymár György szövetségi

ségi főtitkár végezte. A díszgyűlésen Magyar Béla kamarás, plébános elnök, Erdélyi Lajos elnök, Brédl Lajos vil. elnök, Dr. Piukovich Sándor egyleti főtitkár, Szabó Mihály Budapest-központi dékán (Dombovár büszkesége, onnan jött fel Bu-

Egri „szalonna-csurdítás”

Van Egernek pár specialitása, amellyel sikerűlt az egész várost Kolping családdá tenni. Alig találni ott mestert, aki ne volna tagja a Mester Egyletnek, segédet, aki ne volna tagja a Legényegyletnek és nem találni tanoncot, vagy kifűtőt, aki ne volna tagja az Inasegyletnek. De intelligens embert sem találni, aki a Legényegyletben nem látna otthont és nem tüntetné azt ki pártoló tagságával. Sok minden kellett ahhoz, hogy Eger ennyire fenntartás nélkül elfogadjja otthonául a Legényegyletet, tekintet nélkül a korra és társadalmi elhelyezkedésre.

Hirdettük már e hasábkon Eger nagyságát, grandiózus munkáját több ízben. Bemutatuk nem egyszer nagyszerű munkaprogramjukat, írunk ünnepségeirűl és meghajolunk nagyságuk előtt. Széleskörű munkájukból e sorokban egyet akarunk ismertetni, az Egri Legényegylet nagyszerű nyári programját.

Szerda esténként összejön nyáron az egri Kolping család. A székház hatalmas udvarán, az óriási méretű nyári helyiségben elhelyezkednek család egyűttesben az egyes csoportok. Az udvar közepén nagy bádogon izzik a parázs és guggolva körül űllik a jó öreg mesterek. Körűlöttük sürgölődik-forgolódik az egylet „eljárója” (kantinos), a Hegedűs bácsi és osztogatja a nyársakat, az arra való szalonnát és hagymát. A jó öreg mesterek pedig csillogó szemmel, akkurátusan rászűrik a nyársra a szalonnát és tartják az izzó parázs fölű. Vigyáznak arra, hogy a sístergő szalonna esőpöngű nedve mind a kenyérrre esorduljón. Vetélkedve nézik egymást és szalonnájukat, vajjon melyik lesz gusztyosabb, a legpirosabb, a legjobb. Közbe-közbe elrűppennek a zamatos mondások, viceek és „hűzások”. Aztán az egylet „eljárója” ismeri kötelességét, egymás után jönnek a fricesők és sűrűk, de mindig csak mértékkel. „Csurdítgatják a szalonnát”, letárgyalják a

hetet, megosztják egymás gondját, örömét és kedélyét, néha-néha kitűr a fiatalos hev is és bizony megmögörgetik asszonykaikat, jó feleségeiket.

Mert hát a fiatalság ezenközben táncol és énekel. Nekik még nagyon „komótos” a szalonnaesurdítás. Ők még a „Napsugarat” keresik az életben. Hűzza is a cigány, de úgy, hogy Eger tőzsgyökeres magyarságának fiatalsága alig tud gyűzködni vérvél és talpával.

A mamák is megtalálják a „beszélőkűket” és kis csoportokba verűdve hol emberekrűl és dolgokrűl beszélnek (nehogy valaki pletkára gondoljon!), hol pedig leánykaikat és fiaikat nézik csillogó szemmel, elmerengve, hogy hej, valamikor...

Aztán közeleg az éjfé. A jó öreg mesterek akkurátuson összerakják a nyársakat (hisz egy hét múlva újra szükség lesz rájuk), „kihűrpentik” boraikat és hazamennek a legények. A fiúk és lányok még ropnák a táncot, még nagyon lendületben volnának, de szorongatja őket a mamák mosolygó szigorúságú tekintete, hisz holnap munkába kell állani.

Igy tartia össze Eger nyáron a családját. Ibos Sándor elnök teszi ezt azért, nehogy nyáron az elműlt év munkája széthulljon és szeptemberben újra kelljen kezdeni a toborzást.

Van még egy nagyszerű állandó nyári programűk. Vasárnap délutánonként 5-8-ig ellelik a székhatát a legények és a leányok és „legényfogót” tartanak. Ilyenkor gárde nélkül jöhetnek a Napsugarak, hisz ott van mindegyikűk gárdéja, a jószágos és mosolygó napszűrűzetű. A cigány ilyenkor sem hiányzik, vagy néha elég a gramofon is ahhoz, hogy becsűletesen, tisztán és úgy igazából szórakozzanak.

Már egynehány Eger egyházmegegyei egylet átvette ezt az „egri normát” és mindenűtt sikerrel tudták beleállítani az egyleti munkába.

Új fodrászmestereink

15 fodrászunk hosszú, szorgalmas mestervizsga-előkészítő tanfolyam elvégzése eredményeként most tette le teljes sikerrel a mestervizsgát. A vizsgabizottság tagjai a legteljesebb elismerésüket fejezték ki azon páratlan teljesítmény fölött, hogy az összes vizsgázók kivétel nélkül úgy az úri, mint a női fodrászatban a legkifogástalanabb munkát nyújtották. Nem hiába volt tehát a céhezvételük lelkes fáradozása és a tagok kitartó szorgalma — kivívták vele mindenki elismerését és jövőjük részére biztosabb alapokat teremtettek. Különösen hálás köszönettel tartozunk *Kuba Sándor* fodrászmester céhatyámesternek, aki önzetlen lelkesedéssel végezte az elméleti oktatást és *Beák Ernő* és *Géczy László* tagjainknak, akik a gyakorlati oktatásban érték el nagyzerű teljesítményeket. Csak egy kis tájékoztatásul közöljük, 1937. január óta, mióta a mestervizsga letétele közelebb — 42 fodrászunk, 12 asztalosunk, 16 szabónk tette le teljes sikerrel a mestervizsgát.

Nem volna teljes ez a kis beszámolóunk, ha szerényen, — mint amilyen szerény ő maga is, — fel nem említenénk Céhtanácsunk elnökének, *Berkó Gyulának*, a népszerű *Gyuszi bácsinak* érdemeit, aki különösen a fodrászoknál, de a többi céhekben is a szakoktatás irányításában nagyzerű munkát végzett.

Július 8-án este vacsóra keretében ünnepelt az egyesület új fodrászmestereit és a Fodrász-céh ezt az alkalmat használta fel, hogy 20 évi fáradozatlan munkájáért *Berkó Gyulát* gyönyörű ezüstkoszorúval tüntesse ki. Mi is szívből gratulálunk a megérdemelt kitüntetéshez.

Végül álljon itt példaképül, büszkén a mi új fodrászmestereink névsora:

Iri László Ferenc, Havai Sándor, Radványi József, Géczy László, Bisti Mihály, Barát László, Kárpáti Béla, Magyar Imre, Öri Béla, Szoboszlai Árnád, Kovács József, Lack Antal, Holló József, Szűts János, Kortics János.

EGYLETEINK ÉLETÉBŐL

ESZTERGOM (Pestkörnyék): Az idén ünnepelte 75 éves jubileumát, de a nagy multhoz mindig méltó működést fejt ki. Kimutatásokkal és statisztikai adatokkal telített szakszerű jelentésükből tiszta képet alkothattunk az elmúlt évi működésükről. Csak röviden akarjuk megjegyezni: ez a munka mindig a legenyegvletti eszmék gyakorlati élettel formálása volt. Tanulással csak néhány adatot kívánunk felsorolni. 86 rendes tagja van. 1637 kötetes könyvtárunk. 16 vándornak adtak szállást és ellátást. Legényestőiken 14 kulturális előadás hangzott el. Husvétii lelkigyakorlatot, szentgyónást és áldozást 70 tag végezte el. Dalárdájuk több alkalommal nagy sikerrel szerenelt és országos viszonylatban is nagy értéket képvisel. Kolping sportszakosztályunknak nagyzerűen működő turista-, vízisport- és siskosztálya van. 75 év alatt 4903 rendes tag lépett az egyletbe. A 75 év alatt a népművelési egységek száma 276 volt. Ismeretterjesztő előadás 180, az egyleti dalárda felléne 1926-tól 42, tanulmányi és egyéb kirándulás 300, legényest 1560 volt. 1889—1892-ig Prohászka Ottokár volt az Egylet elnöke és azóta is nagy szellemének hagyományai tartják az egyletet a fejlődés útján. Az egylet mai szép működése *Béres István* teológiai tanár-elnök áldozatos atyai szeretetének, *Szűts Béla*, *Szelávik János* dékának és a tagok lelkes munkájának eredménye.

DEBRECEN (róm. kat.): Fáradozatlan dákánja, *Fekete Gusztáv* kimutatászerű jelentéséből drágaként csillan ki az eredményes egyleti munka, melyet 1938. januártól júliusig végeztek. Hétfői gyűléseken kiváló előadók tartottak értékes előadásokat. Július 5-én a

Szent Jobb fogadásánál a rendezés munkáját a tagok látták el, mindenki nagy meglegedésére. Németnyelvű tanfolyamot tartottak heti 2 órával. 12 vándornak adtak teljes ellátást. Az eucharisztikus jelvény és lapok árusításának monopóliumát megszerezték. 190 P-t restek ezáltal egyletüknek. A dékán szép leveléből idéznék: „Nagyot dobbant a szívünk, mikor a munkásifjúsági parlamentet olvastuk. Az Új Nemességből már eddig is sokat tanultunk és sok jó tanácsot kaptunk, de ezzel a munkásifjúsági parlamenttel felülmúlta önmagát. A jó Istent kérem, hogy a fiúk átérvezzék ennek fontosságát és rendkívüli komolyságát, törjön meg végre az a közöny és nemtörődömség, ami ellen oly sokat kell harcolnunk.“ *Dr. Szabó János* hittanár büszke lehet fiaira.

ÜLLŐ (Pestkörnyék): Minta egyletünk! 16 oldalas, tömören megírt évi jelentésükből csak rövid részleteket tudunk közölni. Tökéletesen megvalósították a legenyegvletti hármas programot: 1. Vallásérkölesi nevelés: 16 előadást, 3 felolvasást tartottak. Az általuk rendezett eucharisztikus lelkigyakorlaton 232-en vettek részt. Ellenőrizték tagjaik vasár- és ünnepnap szentmishallgatását, 6 tagjuk vett részt a manrézai lelkigyakorlaton. 2. Hivatásrendolat ápolása: ezen tárgykörből 18 előadást tartottak. Számvevési, eszperantó és könyvkötési tanfolyamokat rendeztek. 3. Közéltre nevelés: 13 előadást, 4 felolvasást tartottak. A tagok nyilvánosság előtt 7 alkalommal szónokoltak. 5 vitasztélyt rendeztek. 1938. május 8-án nagyisikerű szociális nagygyűlésen vitatták meg az iparos és munkás-problémákat. A következő alosztályiak működnek nagy sikerrel: mű-

kedvelő gárda, zenekar, énekkar, sajtóbizottság, sportgárda, takarékkassza (évi betét 4797.— P). 104 rendes tagjuk van. Vécseben nagyzerűen működő új egyletet alakítottak. Sok-sok áldozatos munkát és szép eredményt nem tudunk itt részletezni, csak a legkivonatásban közöltük működésünket. De így is nagyzerű képet alkothattunk róluk. *Szabó Jenő* püspöki tanácsos elnök, *Dobos József* dékán, a rendezőgárda és a tagok boldog meglegedéssel tekinthetnek vissza végzett munkájukra. Jó munka volt!

SZENTES (Vác egyhvm.): Örömmel olvastuk *István János* dékán sok oldalas, mindenre kiterjedő nagyzerű beszámolóját. Mind egy betűig le lehetne közzölni és csak helyszüke akadályoz ebben meg bennünket. Így csak szemelvényeket tudunk adni a nagyzerű munkából. 45 rendes tagjuk van. A hétfői gyűléseken a tagok beszéd, szavaltat és énekművekkel szerepeltek. Különösen kitűnik: *Héjja Pál*, *László Gyula*, *Kun Gyula*, *Gyenes Ferenc*. Hétfői gyűléseken iparos és kereskedő problémákat tárgyaltak le. Az elnök távollétében hatszor tartottak gyűlést a dékán vezetésével. Szavalóversenyt rendeztek, melyet *Valkei Pál* nyert meg. *Somogyi Gyula* gimnáziumi tanár sorozatos előadásokat tartott a tagok részére. A közműves szakosztály 3 hónapos szaktanfolyamot rendezett *Somogyi Gyula* gimn. tanár és *Göböljös János* közműves mester vezetésével. Részvevők száma 12. Tanfolyam szervezését *Máczai Imre* lelkes munkával végezte. Asztali tenisz és sakk alosztályunk élénk működését fejtegették ki Könyvtárunkban egész éven át élénk forgalom volt. Lehetőségek voltak ezek a szép eredmények, mert *Dr. Miskolczy Jenő* presláts-elnök atyai szeretettel és *Dr. Mihálec János* II. elnök áldozatos munkával fáradoztak mindig az egylet érdekében.

**Követtáborunk képeiről
levezetőlapokat készítetünk.
Árulljátok őket a tagok között.**

Darabja csak 6 fillér.

Pintér Béla:

**KOLPING ÉLETE
VERSBEN**

Dr. Bárczi Gusztáv:

**EGÉSZSÉGVÉDELMI
NEVELÉS
VEZÉRKÖNYVE**

kapható Szövetségünknel

Kiadja: az Országos Központi Katolikus Legényegylet.

Felétős szerkesztő és kiadó:
vitész **PINTÉR JÓZSEF.**

Máté Ernő könyvnyomdája,
Budapest, VIII., József-utca 61.

ÚJ NEMESSÉG

A MAGYAR HIVATÁSRENDI FEJLŐDÉS MUNKÁLÓJA
„MINDEN EMBER ANNYIT ÉR, AMENNYIT TUD S AMENNYIT PRODUKÁL!”

Előfizetési díj egy évre:
Tagoknak 1— P
Pártoló tagoknak 2— P
Intézményeknek 20— P

Főszerkesztő:
vitéz PINTÉR JÓZSEF

Megjelenik kéthetenként
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 20—22. szám
Telefon: 13-00-92

Egy millió pengő önállósításra

Bornemisza miniszter nyilatkozata munkásifjúsági követtáborunkról, a kisipari munkásifjúság önállósítási alapjáról, munkáskamaráról, a kisipari rendeletek ellenőrzéséről, ipari szaktanfolyamokról és az új munkásgenerációról

Pestkörnyéki dékánjaink küldöttsége Bornemisza Géza ipariügyi miniszter elé terjesztette az aug. 20—21-én megtartott I. Magyar Munkásifjúsági Követtáborunk memorandumát. Emléksziünk arra a lázas munkára, amellyel négy hónapon keresztül egyleteinkben a munkásifjúsági parlamentre készültünk. Emléksziünk a sok tavaszi és nyári estére, amikor az ország minden részén az egyleteinkben folytak a viták — néha csendben, hal-kan, néha szenvedélyes lármával — és ontottuk magunkból lázasan a gondolatokat, ötleteket és terveket, amelyek életünk gondját képezik. Emléksziünk még élénken arra — nem is fogjuk elfelejteni soha — amikor kiküldöttünk — több mint ötszáz — bevonultak a pestmegyei vármegyeháza tanácstermébe, hogy csokorba szedjék a magyar munkásifjúság kéréseit, kívánságait, követeléseit. Emléksziünk a Zeneakadémia nagytermében lefolyt záróülésre, amikor a magyar munkásifjúság miniszterre előtt kiöntöttük szívünket és élje tártuk ifjúságunk reménytelenségét és kilátástalanságát.

Küldöttségünk a munkásifjúsági követtábor írásba foglalt részletes kéréseit elvitte a miniszterhez. Kitüntető szívéllyességgel fogadott bennünket és Bornemisza miniszter a nagy nyilvánosság felé is kinyilvánította, hogy a *legényegyleti ifjúságot szereti, munkáját nagyra értékeli és minden rendelkezésére álló eszközzel támogatja. Mozgalmatok — úgymond — kiállotta a munkásifjúsági követtáborotokkal a tűzpróbát. Megmutattátok, hogy tudással, felkészültséggel és fegyelmességgel bele tudtok állni nemzetünk keresztény és magyar újjáépítésének felelősségteljes munkájába. Büszkék lehettek mozgalmatokra, munkátokra és vezetőitekre.*

Küldöttségünk vezetője a memorandum átadásakor a munkásifjúságnak különösen két fájó sebet és nagy kérését emelte ki a memorandumból: *gondoskodják a miniszter arról, hogy nagyjelentőségű szociális törvényei a való életben teljes érvényt nyerjenek és azok betartása legszigorúbban ellenőriztessék és részesítse a gyakorlati gazdasági életben dolgozó ifjúságot, azaz a kisipari és kiskereskedelmi munkásifjúságot is a Nemzeti Önállósítási Alap segítségével.*

Nagyjelentőségű kijelentéseket tett ezután a miniszter a munkásifjúság problémáival kapcsolatban. Lapozgatta memorandumunkat, meg-megállott az egyes pontoknál és helyeselte azt a szakszerű, élettapasztalatokkal alátámasztott munkát, amelyet a munkásifjúsági életkérdésekkel kapcsolatban végeztünk.

A munkáskamara tervezetén lázasan folyik az ipariügyi minisztériumban a munka. A keresztény magyar munkásság igényeinek és óhajának megfelelően folyik az előkészítése és gondoskodni kíván arról, hogy a keresztény magyar kétkezi munkásság a magyar alkotmányos életben méltó helyet nyerjen.

A kisipari rendeletekkel kapcsolatban kijelentette a miniszter, hogy azoknak természetesen mindig lépést kell tartaniok az étellel, nem szabad megkövesedniök és elasztikusan alkalmazkodniök kell a fejlődő időkhöz. A meglévő kisipari rendeletek ellenőrzése is mindinkább tökéletesebb lesz. Sok baj volt e téren, de a gazdasági élet mind szélesebb vonalán érvényre jutnak. Nem szabad figyelmen kívül hagyni a szociális rendeletekkel kapcsolatban azt a tényt, hogy

a szociálisabb élet létrejöttéhez nem elég-ségesek a rendeletek és törvények, hanem erősödniük kell a társadalomban a szociális szellemnek is, mely kiteljesíti és valósággá formálja a törvényeket.

Munkásifjúsági követtáborunk nagy gondal és körültekintéssel tárgyalta annakidején a munkásifjúság iskolai és szakmai képzésének ügyét. Az öntudatos munkásifjúság tudja és érzi, hogy az étellel szemben nemcsak neki vannak igényei és jogai, de az élet is igényekkel lép fel vele szemben és ezen igények kötelességként háramlanak rá. Ha ifjúkorban nem szolgáljuk önmagunk képzését és nevelését kemény munkával, izmos nekifeszéssel, akkor egyéniségünk kiteljesülését nem várhatjuk. A miniszter mindent meg fog tenni annak érdekében, hogy a munkásifjúság iskolai és szakmai képzése minél gyorsabb ütemben tökéletesedjék és minél eredményesebben szolgálja a munkásifjúság kulturális és szakmai nívójának emelését. Meggyö-ződése, hogy

a legényegyleti ifjúság mintaképe annak a most fejlődő munkásgenerációnak, mely a krisztusi hit követését és a hazaszeretet ápolását tekinti legfontosabb élettartalmának.

Majd rátért a miniszter a Nemzeti Önellóistási Alapra. Az államháztartás helyzete nem tette lehetővé a tavalyi esztendőben, hogy jelentősebb alap-pal megkönnyítse a kisipari hiányszórást. A kormányzat átértékelte azonban a kisipari önálló egyszociális nemzetfenntartó jelentőségét

1,000.000 pengót bocsájt rendelkezésre kis-

Kisipari és kiskereskedelmi ifjúság, ki készen állsz tudással, szakmai gyakorlattal felkészülve az önállósulásra, fogadd a Nemzet nagy ajándékát, hogy veled növelj értékeit és százszorosan visszafizesd azt munkád, tudásod gyümölcseivel.

Pécs újra példát ad...

Pécs szociális Püspöke nem először hívja fel magára szociális cselekedeteivel az ország figyelmét. Őt mindenki mint szociális főpásztort ismeri, aki szívét főpásztori hatalmát és pénztárát mindig nyitva tartja szociális cselekvésekre, segítésekre és intézkedésekre. Legutóbbi szociális intézkedése is páratlan az országban valljuk ezt teljes meggyőződésünkkel. Dr. Patton Jánost kinevezte a Pécsi Legényegylet ügyvezető elnökévé és a munkásifjúság egyházmegyei szervezőjévé. Ez az egyedüli hivatása. Más egyházmegyekben is vannak már főhivatású munkáspapok, akik a munkásság szervezésével, lelki, világi, gazdaságvédelmi megszervezésével lettek megbízva. A munkásifjúságnak azonban még nincs papja az országban, akinek az lenne az egyedüli hivatása, hogy egy városnak, egyházmegyének munkásifjúságát gondozza, nevelését szolgálja és szervezésének egységét és áttűrerejét biztosítsa. Ebben Pécs vezet. Köszönheti ezt annak a Főpásztornak, aki maga is 40 éven át a legényegyleti ifjúság elnöke-átja volt Németbolyon, Pécsen, Pakson és Szekszárdon; köszönheti annak a főpásztornak, aki egy év alatt négy egyletnek tette lehetővé anyagi segítségével hogy régi eladósodott házáat megtarthassa vagy újat szerezzen: Pécs, Sellye, Mohács, Szekszárd.

A legényegyleti nagy nyilvánosság előtt őszinte hódolattal, mélyes tisztelettel és hálával köszönjük országos Püspökfővédőnknek, a nagy legényegyleti Elnöknek, Kegyelmes Atyánknak ezen nagy jelentőségű intézkedését és hisszük, hogy dr. Patton János százszázalékg megfelelő azoknak a reményeknek, amelyeket Püspökfővédőnk az ő munkájához fűzött és amelyet az ország figyelme elvár tőle, hogy uttörője legyen egy új papi hivatásnak, a munkásifjúság százszázalékos eredményeket biztosító megszervezésének.

OKTÓBER 6.

Elmult a nyári nap perzselő melege.
Nyomdába lép az ősz hűvös szele.
Sárgul a fák haragos zöld lombja,
Hullatja szirmát a piros rózsza.
Itt van az ősz október hónapja,
Szívünket nagy gyászfényt takarja.
Október hat, nemzetünk gyásznapja,
Vérrel van írva fekete lapra.

Az aradi vértanúk ünnepén,
Gyászol e nemzet a szíve mélyén.
Mindenkinek könnyel van tele,
Gyászolt susog az ősz hűvös szele.
Tizenhárom a vértanúk száma,
Aki bátran mentek a halálba,
Ez a nap a vértanúk gyásznapja,
Szívünk-lelkünk őket magasztalja.

A szívünkbe mélyen be van írva,
Az aradi vértanúk emléke.
Ők, akik mind hősi halált haltak,
Egyedül hősei ennek a napnak.
Kérünk Téged, magyarok Istene!
Tekints le ránk, nyomorult nemzetre.
Könyörülj rajtunk, s tégy igazságot,
Add vissza nekünk nagy Magyarországot!

Solymosi Jenő
kiskülfélegyházi tag.

ipari önálló egyszociális létrejöttéhez.

A miniszter ezen nagy jelentőségű bejelentése a munkásifjúság nagy sérelmét orvosolja. Száz és száz kisipari munkásifjúság teszi lehetővé az önállósulást és ezzel a nemzetépítő produktív munkát.

Nem kérkedünk vele, a hiú dicsékvés is messze áll tőlünk, csak az igazságot kívánjuk leszögezni munkásifjúságunk előtt, hogy mozgalmunknak és annak vezetőjének nem kis szerepe van abban, hogy a munkásifjúság végre egyenlő elbánásban részesül a többi önállósulásra képes ifjúsággal együtt a Nemzeti Önellóistási Alap kezelésénél.

Lelkigyakorlatunk

Jóleső érzéssel és örömmel állapítjuk meg, hogy elmúlt munkáévünkben három alkalommal 110 rendszeres tagunk és 53 dékánunk vonult be háromnapos zárt lelki-gyakorlatra a Manrézába. Szövetségünk áldozatkészsége lehetővé tette, hogy csak igen csekély költséget jelentett tagjaink a lelki-gyakorlat.

Az idén már jó előre gondoskodtunk a Manrézában a legényegyleti lelki-gyakorlatokról. Tagjaink figyelmét is felhívjuk, hogy már most készüljenek ezen lelki-gyakorlatainkra. Céltudatos következetességgel gyűjtjük a költségek fedezésére apró filléreinket és minél előbb jelentjük be részvételi szándékunkat egyletünk elnökségének, mely továbbítja azt Szövetségünkhöz.

1939 január 15–19-ig lesz megtartva első legényegyleti zárt lelki-gyakorlatunk. Ezt követik a többiek.

Akik résztvettek már lelki-gyakorlatainkon, elmondhatjuk, hogy mint új emberek léptek ki három nap után a Manréza kapuin. Bementek eleszágzott, élet-szenyítől elgyötört lélekkel, ideges fáradt testtel, sokszor kétségbeesve, reménytelenül, esüggeden és kijötték emelt fővel, könnyű lélekkel, kipihent testtel, hittel, bizakodással, reménytel eltelve; szebb, könnyebb, boldogabb volt az életük, újjászülettek Krisztushan.

Hisszük, hogy az idei évben még nagyobb visszahangra fog találni hívó szavunk.

Egyleti élet mintája

Olyan szívből énekeltük: Veni Sancte Spiritus, hogy most érezzük is, hogy köztünk van a Szentlélek Uristen, az Erősség, Bölcsesség lelke. Bent lakik most minden fiatal szívbén. Teli vagyunk erővel, akarással. Előttünk áll egy esztendő teli tervvel, teli maggal, bimbóval. Ki akarjuk ezt eszírátatni, ki akarjuk nyitni, hogy élvezze, érezze mindenki.

Mint szorgalmas méhecskék raja, úgy zsong a Központ. Van itt fiatal tag, fiatal-öreg, idős választmányi tag, mind gyűjteni akar. Gyűjteni életmódot: tudást, tartalmat. Bemutatjuk ezt a nagy kaptárt, ezt a szorgalmas életet, merjük mondani: *a mintát, amit bátran lekopirozhat minden szövetségi egylet, amely dolgozni akar.*

Hétfői gyűlésünk.

Háromnegyed nyolc. A gyűlésjelenező már pecsétel, dékánok, alosztályvezetők már elfoglalták helyüket a zóldsztalnál és előttük 300 nyitott szív, lélek várja tartalmát.

Keresztény világnézet alapjait, hittételeket vésünk a tagok lelkébe. Érdeklődéssel kísérik az előadást. Kérdések halmazára kapják a megnyugtató feleletet.

Egészségügyi előadásokban tanácsot kapnak, ismeretük bővül dr. Bárczi főorvos előadásai nyomán.

Heti revü a legérdekesebb. Mennyi probléma oiódik meg a sajtó, világ és Isten tükrében?

Jókedv, mosoly kaeagás ül az arcon, szíven, mikor felgördül a függöny és egyfelvonásos mókák, zene és énekszámok, szavaltatos szírszokoztatják a fiúkat. Mindez a *Csepreghy Önképzőkör* munkája.

Gyűlés után még jut idő a *könyveserőre*, 2000 kötetes *könyvtárunk* hivatalos órárt tart. Ajánlgatják a könyveket egymásnak, mert érdekes, mert tanulságos volt.

Amint hétfőn megkezdttük, szerdán úgy folytatjuk. 8 órákor csengő hív mindenkit a kápolnába. Szent József litánia, Szentbeszéd. Utána:

Rendező ülés.

Új gárda ül össze. Az őszi nagy választások hősei. Programmegállapítás, ami egy hónapra szól. Mikor legyenek a tanfolyamok? Mikor, melyik alosztály rendez ünnepélyt, vagy ténemulatságot? Itt érnek, nevelődnek tervszerű munkával a jövő dékánjai, öreglegényei, a jövő ipari közélet szereplői. Itt nevelődnek tervszerű munkával a jövő dékánjai, öreglegényei, a jövő ipari közélet szereplői. Itt nevelődnek a talpig emberek.

Rendező vacsorák

is szerdán vannak. Hosszú fehér asztal mellől mondják el terveiket. Szónokolnak. Szónokképző tanfolyamaink kis vizsgái ezek. Beszédük után az Atya tanácsait kéri és karják meg. Utána szól a zene, ének: Szerezzük egymást gyerekek... szinte hagyományszerű, majd a többi éjfélig.

Választmány

is szerdán jön össze. A komolyak tanácsa. Komoly dolgokat, nehéz ügyeket tárgyalnak. Mindig az elnök az, aki vezeti a tanácskozást, kéri a pénztáros jelentését, kéri a rendezőgárda programját. Ő terjeszt elő a nagy terveket. Választmány osztja meg az elnökkel az anyagi gondokat. Ülés után a nehéz jelent elfelejtjük. Jó öreg urak a régi szép időkrol beszélnek. Ők az egylet tradíciójának hordozói, őrszói.

Kápolnaszövetség

is munkában van. Már megkezdte működését az eucharisztikus apostoltság. Az első programpont kimélyítését szolgálja. Előadásokat hallgat a felnötteknek szánt hitoktatás módszere szerint. Szervezi a ministránsgrádát. Legényegyletszürke körgallért, fehér kesztyűt kapnak a ministránsok, hogy így szolgálják. Vezérüket, Barátjukat, Krisztust, ki velük van az életúton, műhelyben egyaránt.

Céhek, szakmai képzés.

Kimondhatatlan az érdeklődés *szakmai téren*.

Az *öreglegények* szorgalmasan gyűjtik a tagokat, tárgyalnak elnökkel, prefektussal, tanárral. Teli vannak ambícióval, hisz most választották meg őket a céhtagok és bízták rájuk magukat. A *céhjegyzők* pontos névsort állítanak össze, jegyzik a gyűlések lefolyását. A *pénztárosok* már szedik a tanfolyam díjait, mert valamivel a tagok is hozzájárulnak a költségekhez, nem mindent tud fedezni a Központ.

Asztalos-céh. Remek tanáruk van, aki az ő kezét utánozza, az biztos lehet egzisztenciájáról. Már kezdik is a bútortervező tanfolyamot. Üzembem vannak a rajztáblák, körzők, pasztellek. A tavalyi ábrák, rajzok kint függnek a falakon, mint a mult remek gyümölései.

Cipész-céhünk nem „szuszterokat” nevel. Szakértelemmel rajzolnak már, ismerik a láb anatómiáját, ismerik a bőrmeket. Idén tovább mennek, tanfolyamukba beiktatták az üzleti levelezést, könyvelést.

Fodrász-céh már nem tudja tagjait hová temni, annyi a jelentkező, pedig csakis egészen rendezett könyvű tagokat vesz fel. Csak októberben indulnak meg az új tanfolyammal és máris 80-an vannak. Tudja mindenki, hogy nem lesz kenyérgondja, hisz keresettek az egyleti fodrászok és egy sincs munka nélkül.

Kereskedő-szakosztályunk igen népes. Sokat ad a családiaságra. Arusítás technikáján kívül, az arusítás lélek- és erkölestánát is felvették az idén. Bevezették a vasárnapi kulturáldéltanok rendezését. Legjobb program szakosztályok keretében. Itt tanulják meg a sima módot, az emberekkel való bánátmódat. Őly kedvesek ezek a déltanok, idősebbek testvéri együttesben a fiatalokkal, fővárosi a vidékről feljöttekkel köt testvéri barátságot.

Szabóknál nagy a mozgás, 3 táblára is van szükség. Amilyen mintavonalon van egy-egy táblán, hogy a laikus elajátíthatatlan mérnöki tudománynak látja a szabás művészetét.

Vasások nagy gond előtt álltak. Egész nyáron azon gondolkodtak, milyen tanfolyamot rendezzenek, hisz ahányan vannak a vas- és fémapar anyai ágából verbuválódtak. A jó öreglegény és a jó tanár úr, aki már második éve foglalkozik velük, megoldotta a gordiusi esemőt. Az újak nézik irygen a mult év rajzait és készülnék az új munkasztdendőre. Minden fiú hóna alatt két-három füzet és ceruza. Költségvetés, könyvelés nagy tudományát fogják az idén elsajátítani.

Népfőiskolai tanfolyamok.

Itt sohasem lesz nyugalom, már nagy a zsongás a teremben. Várják az előadót, akinek minden szava érték, akinek előadása nyomán szívük, lelkük kitágul, ismeretük bővül. A *világnézet* kérdéseit tárgyalják. Szó van zenéről, művésztéről, irodalomról s mindezzel szemben hogy-áll az ember?

Szociális gárda.

gyűléseire egész pestkörnyék bejön. Amnyi érdekes témát hoz elő dr. Rottenbiller Alajos tisztiorvos, elnök, hogy a gyűlés este 11-ig is eltart.

Zenekar, önképzőkör, dalárda.

Amíg itt-ott gyűléseznek és tanulnak, máshol a jó öreg karnagy úr készül a zenekarral egy kivonulásra. Csak úgy zeng az egész ház a legenyegyleti indulóktól, nótaéktól. Ismét máshol, a szinpadon az önképzőkör próbál, készül a jövőheti előadásra. A dalárda rádióban fog szerepelni. Erre készül nagy buzgósággal.

Takarékosság.

Szombaton este az „öreg bankárok” (a Szabóky takarékek) gyűléseznek. Sok ifjú tagja van, mert így készülnék önállósulásra. Legyen valami alap, amihez még jön a kormány támogatása, az Önállósulási Alap-ból kiutalt néhány ezer pengő.

Egy hét fáradságos munkája után, ünnep a vasárnap. Szépen hangzik a népének a vasárnap 10 órai szentmisén. Utána 60–80-as csoportokba vagy valami gyárlátogatásra, vagy múzeumba, vagy ki a természetbe indulunk, hol jókedv, „vigmunkák” terem.

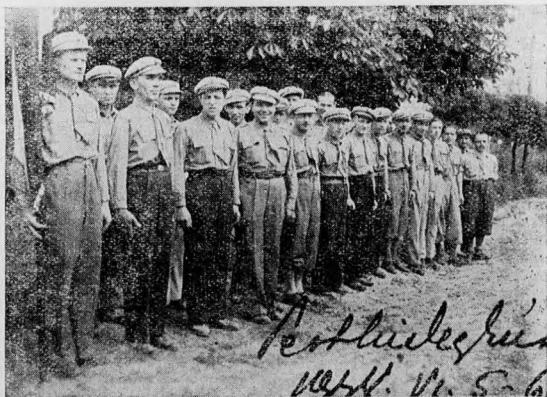

Üllő 1938. aug. 14–21 legényegyleti munkakiállítás mintául szolgálhat az összes egyleteknek. Képünk a kiállítás kis részletét mutatja be.

Gyalupadtól a szinpadig

Szept. 16-án a Nemzeti Színház előadásán általános feltűnést keltett a közönség körében 100 szurkeinges fiatalember megjelenése. Szinte le lehetett az emberek arcáról olvasni a kérdést, hogy kik ezek és mit keresnek itt, 100 legényegyleti fiú volt ki a Sárja csikó előadására, amelynek szerzője valamikor vésővel és gyaluval kereste a kenyerét. Csepreghy Ferenc asztalos korában a budapesti legényegylet munkás tagja, sőt annak ifjúsági vezetője, dékánja volt. Ennek az irodalmi pályát befutott társnak szóltak a kérő kezek tapsai, akiknek a darabját használta fel O n o d y Akos művész: jubileuma megünneplésére és akit éppen ezért meleg szeretettel ünnepelt meg a legényegylet, melynek most is azonos a dékánja, mint annakidején Csepreghy volt. Az ő szellemét őrzi az általa alapított és most az ő nevét viselő egyleti önképzőkör, melynek szintén vezetője volt. Hogy a jubiláló művész ünnepelésén kívül az egyletnek mintegy házi ünnepélyévé lett az előadás, azt a Nemzeti Színház szociális vezetősége tette lehetővé 70 ingyen jeggyel, amelyért hálás köszönetét fejezi ki az Országos Központi Katolikus Legényegylet.

Pestkörnyéki dékánjaink pünködsdi kétnapos értekezletének résztvevőit mutatja be képünk, akik a követtábor előkészítő munkájából derekasan kivették részüket.

Nagygyűlés Nyíregyházán

Ottani Görögkatolikus Legényegyletünk aug. 27. és 28-án nagyszabású legénynapot, munkásifjúsági nagygyűlést és egyházmegyei vezetőségi értekezletet rendezett. A munkásifjúság ezen nagyszabású és jólsikerült megmozdulását dr. Michaelovits Sándor kanonok, főespereslelkész elnök ayai áldozatkészsége, dr. Kovács Gyula II. elnök fáradhatatlan ügybuzgósága, Kasza Bertalan dékán és a kitűnő rendezőgárda fáradozása hozta létre. A nagygyűlésen Bányay Jenő káptalani helynök úr ömleltősége beszédében utat mutatott, irányt és a mai zürzavaros világban eligazodást adott munkásifjúságunknak. A rendezés min-

taszzerű volt és ennek köszönhető az a nagy siker, hogy az egyházmegye legényegyleti ifjúsága egymásra talált.

„Mély meggyőződés kell arról, hogy nem a nagyszabású és nagyképiű ember csik latba, hanem az, akinek ezse megérti a világot, s keze az eszén keresztül fogja meg a dolgot; akiben rátermeltség van kézben, iparban, aki becsültes szívből és érzésből, s aki azt mondja: nem kegyelmet kérek, hanem jogot — a tisztességes munka érvényesülését.“
(Prohászka)

„Takarékoskodhattok, ha akartok! Persze, hogy ez művészet, — és gyakorlásához férfias elhatározás, következetesség és önmegtagadás szükséges.“ (Kolping)

Takarékosság: jövönk erőforrása

A mai gazdasági helyzetet különösen a fiatalságra nyomasztó. Nincs meg az anyagi lehetőségek és feltételek jövönk kiteljesedéséhez: az önállósuláshoz, családalapításhoz. Az idő eljárv felettünk. Lassankint azt vesszük észre, hogy komposzódó agglégények vagyunk, akik már elfásultak; nem vágnak már a családi élet szépségei után. Minden egyes ilyen fiatalemberben egy jövő omlik össze: egy család jövője, mely egyben jelenti a nemzet jövőjét is. És ebből a kétségbeesítő helyzetből keressük a kivetítő utat. Lessük, várjuk, hogy az állambatalom mikor jön segítségünkre.

Valóban szükséges, hogy az állam ebben a fontos kérdésben az iparos és kereskedő fiatalság segítségére siessen; mindent azonban nem várhatunk tőle. Egy feltétlenül az állam feladata: olyan gazdasági élet-feltételeket teremteni, amelyben tisztességes, becsületes, szaktudással rendelkező iparos, kereskedő megtalálja a maga érvényesülésének, boldogulásának útját. Tarthatatlan ugyanis a helyzet, hogy az üzleti életben csak a lelkiismeretlenség érvényesülhessen. Ennek megváltoztatását tehát joggal várhatjuk a hatalomtól. Nem várhatjuk azonban azt, hogy rendelkezésünkre bocsássa százszázalékosan az anyagi eszközöket is. Ezek megteremtésében már saját erőnkre, saját leleményességünkre, üzleti ügyességünkre és képességeinkre kell támaszkodnunk, annál is inkább, mert az így megteremtett anyagi eszközöket, — mint hosszú, kitaró munkánk eredményét — jobban megbecsüljük és megszerzésük alatt olyan üzleti képességekre teszünk szert, amelyek biztosítják a további anyagi megerősödésünket.

A mi jövönk erőforrása, anyagi boldogulásunknak útja: a takarékoság.

E nagyjelentőségű szó körül már annyi frazízt elpuftogtattak, — különösen a mai fiatalság előtt, — hogy én csak a száraz, puszta tényeket óhajtom felsorolni.

Kétségtelen, hogy a mai viszonyok mellett nem igen áll módjában a fiatalságnak takarékoskodni. Hisz elég eltengetni mindennapi életét. Mégis vizsgálható tényként felszemeinkre itt előttem egyelőre jelentései az ottani takarékkasszák működéséről.

Igy Úllón 1937 évben a tagok 5216.02 P-t, 1938-ban pedig már a három első hónapban 2889. — P-t takarítottak meg. Budapest-Központ „Szabóky Takaréktársaság” évi betéte 25.000. — P. Szentendrén 1937. évi forgalom 26.815.93 P. Újpesten pedig az 1937. évi betét 55.027. — P volt.

Tehát, ha egyesek nem is, de a nagy tömeg összerakva filléreit évenként igen jelentős összeget takaríthat meg. És ha összes egyeletben megvan ez a legényegyleti kassza — a legszerényebb számfűzők szerint is egy millió pengőre rúgna az évi megtakarított tőke. Ez pedig már a mai gazdasági életben is olyan jelentős összeg, hogy ma-

gánosok, vállalatok és az állam támogatását is hozzászámítva — elegendő lenne a legényegyletől kikerülő ifjúság önállósításhoz segítéséhez.

Látva az ifjúság önmagán való segítségének komoly törekvéseit — egyes biztos, hogy magánok, vállalatok, az állam még legalább olyan összeggel sietne a vállalkozás segítésére, mint amennyit a munkásifjúság maga összegyűjtene. Ily módon meg lehetne teremteni az iparos és kereskedőifjúság önállósulási alapját. A munkásifjúság megtakarított pénze után egyrészt jó kamatot kapna és jogot nyerne az önállósulási kölesőre, másrészt keservesen megtakarított pénze biztosítva lenne, mert a befolyó adományok és támogatások fedeznék az esetleges költségeket és leírásokat.

Az első lépés ehhez, hogy 1939. január 1-vel minden egyesületben megalkuljon a takarékkassza és a tagok kitaró következetességgel, áldozatos lemondással gyűjtsék filléreiket, — jövőjük erőforrásait, melyek egykoron őket boldog családdi élethez segítik.

**8 óra munka!
8 óra alvás!
8 óra szabadidő!**

Korunk szociális vívmánya közé tartozik a munkások munkaidejének csökkentése. A fejlett technika annyira meggyorsította a termelést, hogy kisebb munkaidő alatt is gépek segítségével többet termel a munkás, mint a múltban. Indokolt volt tehát a munkaidőt csökkenteni anélkül, hogy a munkás bérenek csökkenni szabadna. Sőt a fejlett technika növeli az igényeket, növeli a munkásigényeket is és így csökkent munkaidő ellenére is kell növekednie a munkabéreknek. A gépek tehát az összemberiség munkájának megkönnyítését, életének szebbé tételét kell, hogy szolgálják: nem pedig egyesek — tőkésék busás hasznának duplázását. Így követeli ezt Krisztus szociális igazságossága.

A munkaidő csökkentése egy igen nagy kérdést vetett felszínre: Mit csináljon a munkás szabad idejében?

Minden állam igyekszik szervezettel felállítani a munkás szabadidejének hasznos, szórakoztató, piHENST nyújtó eltöltésére. Nemzeti szempontból nagyon fontos ez a kérdés. A szabadidő felhasználható a munkás szaktudásának, műveltségének növelésére, nemes szórakozásra, testedzésre stb. Eppen ezért a leg-több helyen — különösen a diktatórikus államokban — maga az állam gondoskodik intézményesen a szabadidő hasznos eltöltéséről. Így Olaszországban nem állott elő a „Do polaj ro mlte, mlajet”. Németországban pedig a „Kraft durch Freude” szervezi a szabadidő mozgalmát.

Néha is a vato-sá vlt a szabadidő mozgalom. Mindenki arról beszélt, arról ír, azt szervez, annak nagy szakértője.

Mi szükségesnek tartjuk leszögezni, hogy a szabadidő mozgalomnak első nagy apostola Kolping volt. Az országutakon csatangoló munkásifjakat legényegyletekbe tömöríti és ott szabadidejükben nevei őket, nemes szórakozási lehetőségeket nyújt nekik. Tehát a legényegyletek szabadidő mozgalma közel 100 éves.

Hazánkban 85 év óta a magyar munkásifjúságnak legtökéletesebb szabadidő mozgalma a Katolikus Legényegylet. Száz és száz együletben, szerte az országban, minden nagyobb községben, városban megtalálja a munkásifjú a legényegyletet, ahol szabadidejében vallás-erkölcsben, jellemben erős férfivé nevelődhet, szakmai tudását, szakmája szeretetét és megbecsülését növelheti, általános műveltségét szélesítheti, szociális iskolázottságot nyerhet, nemcsak szórakozhat, kirándulásokkal, sporttal egészíthet erősítheti, testét fejlesztheti.

És ez a szabadidő mozgalom soha nem szünetel, folyik télen-nyáron egyaránt; télen a fűtött termekben, nyáron a természetben.

Büszkék lehetünk rá, hogy közel egy évszázada gyakorlatilag megvalósítottó vagyunk azoknak a szociális elgondolásoknak, amelyekkel a közvélemény csak nem régen kezdett foglalkozni és melyeket csak most kezdenek általánosságban gyakorlatilag is megvalósítani.

Tudod-e?

11. Ki lehet önálló iparos?
12. Ki lett asztalosinasból a leg-híresebb magyar festőművész?
13. Minek emlékére rendelték el a déli harangszót?
15. Hogyan szól Kolping sírfelirata?

A legrovidebben feleljetek meg-czen kérdéseinkre és október 15-ig, küldjétek be bevezetőlapon feleleteiteket szerkesztőségünkbe. A helyesen felelők között 2 drb. értékes, könyvet sorolunk ki.

Feleletek az előző kérdések:

6. Ipartestületek és iparkamarák.
 7. Kereskedelmi kamarák.
 8. Jedlik Ányos.
 9. Szent István.
 10. Szabóky Adolf.
- Könyvjuttalomban részesültek: Jámberi József, Budapest és Kaufmann Félix, Bonyhád.

Levelek külföldi tanulmányútról

Tagjaink külföldi tanulmányúton sem feledkeznek meg rólunk. Kapjuk tőlük a leveleket. Komoly tanulni vágyás eseng ki e levelek minden sorából. Meg akarnak tanulni mindent, ami a szakmára vonatkozik, hogy idehaza önállósulva első mesterek legyenek és emeljük a magyar kisipar jóhírnevét. Örömmel

tölt el bennünket ez a férfias komolyság, mert a legényegyleti nevelés eredményét látjuk benne. — Alább közlünk részleteket leveleikből, hogy a legényegyleti tagok gondolkozásmódjának példaképek szolgáljanak.

„...nekem még egy hónap ittartózkodásra lenne szükségem, hogy egy mikroszkóp-hajvízsgáló tanfolyamot elvégezhessenek. Vettem is már magamnak egy 200-szor nagyító gépezetet. De ami engem legjobban ittmarasztal, az az október 8-án Kölnben megtartandó nemzetközi nagy fodrászverseny. Ezt nem szeretném elszalasztani, mert nagyon sok szép dolgot lehet majd látni és tanulni, amit otthon hasznosítani tudok úgy a magam, mint a fodrászbarátaim részére.

Azután Franciaországba akarok menni, hogy szakmámban továbbképezzem magamat és a francia nyelvet tökéletesen megtanuljam.“ (Horing Ferenc fodrász, Berlin.)

„Neuss városkába dolgozok három hete. En tanulni szeretnék, amit sajnos itt nem tudok. Ahogyvan itt dolgoznak, azt már én régen tudom. Kértem, hogy helyezzenek át Berlinbe. Itt szakiskolába szeretnék járni, hogy amikor hazamegyek és önállóítom magamat — németországi tanulmányutam tényleg hasznomra legyen.“ (Reisz Ádám női szabó.)

„En is fogok kapni egy hetes fizetett szabadságot, amelyet megszállt Komáromban szertnék tölteni — anyámnál és nővéremnél. Három év után nagy öröm a viszontlátás. Egy esetleges önállóíttást is meg fogunk beszélni. Már időszerűnek fogom találni Pestre visszatértemkor, hogy az önállóíttással komolyan foglalkozzak, s így jövőmet biztosabb alapokra helyezzem. Hála Istennek, szakmámban elértem azt a tudást, amely jogot ad nekem ahhoz, hogy egy lépéssel feljebb lépjek az életben.

A hétköznapi estéket teljesen a tanulásnak áldozom. A németek kivül a francia nyelvet is szép sikerrel tanulom. A mai inarosnak szükséges, hogy egy-két idegen nyelvet is értsem.“ (Csongár József, fodrász Berlin.)

„Ebben a gyárban a munka szédületes iramban halad, a németek saját magukat hajtják. Nem kell külön egy embernek mérni az időt, a nélkül is dolgoznak minden erejükkel és minden pereüket kihasználva.

Kijöttem Németországba tanulni, szakmai tudásomat szélesítenem, hogyha hazamegyek másoknak is adjak belőle, mert nem mindenki jut abba helyzetbe, hogy külföldön

tanulhasson. Ebben az textilgyárban dolgozhatok addig, míg kedvem lesz, mert látják, hogy értem a szakmát, látják, hogy a magyar ember is tud dolgozni és igen megvannak velem elégedve. En azonban nemcsak dolgozni, hanem tanulni jöttem ki. Dolgozok, hogy tanulhassak. De itten már nem sokat tanulhatok, azért kértem, hogy délre tegyenek: Drezdába, Stuttgartba, Chemitzbe, itten van igazi hazája a gépeknek.

Naponta tíz órát dolgozok. Hetenkint négyszer járok német tanfolyamra Német taparomnak 1 órára 1.50 M-t fizetek. Három hónap alatt már igen előre haladtam nyelvtanulásban. Igyekszem is minél tökéletesebb lenni benne, hiszen itt senki se tud magyarul. Textiltanfolyamra is járok. Este otthon rajzokol szövetmintákat és mások német könyveket, mert itt igen drága a jó textilkönyv. Nekem minden időmet ki kell használnom, hogy haladjak, mert várnak otthon és az idő igen kevés. Az „Acheni Hoch Schule“ szeretném elvégezni. Ez egy éves. Csak nagyon sok a tandíj: 2500 M. Beszámolót minden hónapban küldök.“ (Juhász János, Bremen. Szegedről ment ki.)

Ne csüggedj testvér...

*Nehéz az élet, rögös az útja
Mikor végezzük, csak Isten tudja.
Keressél ad, de sokat ígér,
De azért te ne csüggedj testvér.*

*Ne csüggedj testvér, nehéz az élet,
De tiszta szívvel céld eléred,
Ha hiszel abban, aki megváltott,
Szeretni fogod ezt a világot.*

*Ne csüggedj testvér, bízz az Urban,
N' féli, nem hagy el az életútbán.
Ha lábaid néha felszúri kövel,
Folytasd utadat: vizzel erővel.*

*Ne csüggedj testvér, hisz e világom
Minden csalóka, minden csak álom.
Minden csak álom, futó délibáb,
Mit üzünk, kergetünk egy életen át.*

*Ne csüggedj testvér, ha nehéz a keresz,
Fáradt szemeddal az eget keresd,
Az ajkad soha ne hagyja el a vád,
Összetett kézzel kérd az ég Urát.*

*Ha már azt hiszed, mindennek vége,
Bízó tekintettel nézz fel az égre,
Kulesold imára munkás két kezed,
Meglátod testvér, csak az Ur szeret!*
Harmódius
Pestszenterzsébet-Központ.

Sport

Pestkörnyéki Pintér kupa döntője

KÖBÁNYA—POMÁZ 4:2

Szeptember 8-án délután 4 órakor kezdődött a budapesti KISOK pályán a pestkörnyéki egyletek vándordíjának, a Pintér-kupának döntő mérkőzése Kőbánya és Pomáz csapatai között. A verőfényes őszi nap sok lelkes „szurkolót“ esalt ki a pályára. Különösen sokan jöttek Kőbányáról, felszerelve szőtelészekkel, hogy minél erőteljesebben biztathassák játékosaikat. Kijött a mérkőzésre Kőbánya egész vezérkara Pulay István plébános-elnök vezetésével. De vannak szép számmal pomáziai is, közöttük Szabó Andor elnökük.

Négy órakor szólal meg Plesz József szövetségi bíró síjja. A játékosok a pálya közepén sorbaállnak. „Isten áldjával“ köszöntik a közönséget. A vezetők rövid üdvözlő beszédet mondanak és már kezdődik is a mindvégig iramos mérkőzés. Minden játékos érezte, hogy nagy dologért, nagy dícsőségért, egyáltalán győzelméért küzdenek, hát bele is adták ifjú erők legjavát, anélkül, hogy durvultak volna. A mérkőzés hevében sem feledkeztek meg, hogy minden helyzetben és minden körülmények között legényegyleti tagok és ehhez méltóan is viselkedtek.

Kezdetben Kőbánya van fölényben. A pomázi hátvédek kissé lassúak, nehézkesek és így a kőbányaiak meglehetősen veszélyeztették a pomázi kaput. Pomáz csatársora ritkán jut szóhoz, de igen veszélyesek. Különösen nagyszerűek Fetter József lövései. Egy kis szerencsével Pomáz megnyerhette volna a mérkőzést. Sok jó helyzetük goltalan maradt. Kőbánya azonban megérdemelten győzött. Szép összjátékot mutattak, Gollivők voltak: Kőbánya részéről Czizler 2 és Sindler 2; Pomáz részéről Fetter 2.

Pintér-kupa győztes kőbányai csapat tagjai: László Lajos, Czizler Béla, Czizler Nándor, Riesmauer György, Sindler József, Peschek Ferenc, Gajdicsi Jenő, Kiss György, Fata János, Zlatarics Mihály, Posor Ede.

Pomáz csapatának tagjai: Váci János, Bálint László, Schieszl János, Raab Ferenc, Czimmer István, Csizmadia János, Raab Miklós, Csabán Nándor, Fetter József, Resch János, Légrádi István.

A pestkörnyéki Pintér-kupa vándor

Szövetségünk anyagi nehézséggel küzd

Egyleteink 25.000 pengővel tartoznak szövetségünknek. Ez a körülmény nagyon hátráltatja munkánk sikerét. Szives megértést és sürgős intézkedést kérünk. Tartozásainkat beküldhetjük bianco csekken is „Tisztes Ipar“ Budapest 10.457 sz. postatakarékpénztári csekkszámára,

dordij győztes tehát és így ezidei megőrzője *Budapest-Kőbánya*.

Staféta Pestszenterzsébet — Szabótelepen

Szeptember 11-én ottani együletünk staféta futóversenyt rendezett az Anyák-szobráról az Eucharisztikus-keresztig. A versenyen résztvett: Szabótelepi együletünk 2 futó csoportjával, 28. sz. Szent István cserkész csapatát és a Szabótelepi KIOE. A stafétában első lett a 28. sz. cserkész csapat.

E versennyel a legényegyletek ünnepelték az anyai szeretetet és az eucharisztikus szeretetet. Hisz a kettő szorosan egybetartozik: az Eucharisztikus szeretet állandó táplálója az édesanyai szeretetnek.

Sport-nap Szentendrén

Szeptember 4-én szentendrei együletünk nagy sport-napot rendezett, melyre Budapest-Kőzpont és Pestszenterzsébet labdarúgó csapatai lelkes „szurkolók” kíséretében a reggeli órákban hajón érkeztek Szentendrére. Délután 3 óraker nagyszámú

mű közönség előtt kezdődött az előmérkőzés. Ennek eredménye: *Szentendre B.—Pestszenterzsébeti B. 4:3.* Utána *Szentendre—Budapest-Kőzpont 3:1.* Mindkét mérkőzés barátságos volt. A csapatok szívvél-lelékkel küzdöttek az eredményért, a durvaságot azonban egy-két véletlen kivételtől eltekintve — kerültk. Szép, sportzerű játékok mutatnak. Mérkőzés után sem volt semmi vita, kifogás, vagy magyarázkodás, sem a legesekélyebb ellentét, hanem a játékosok igaz baráti szeretettel fogtak kezét egymással. Ez a mi sportunk, mely a testi egészséget, szórakozást, baráti kapcsolatok kimélyítését szolgálja, nem pedig egymás testi épségének kárárt, durvaságot, trágárságot, ellentétek szítását. — Szentendre megmutatta, hogy a mi utunk a sport területén csak ez lehet: barátságos mérkőzések játéksza, ahol nincs versengés, díjazás; a sportért játsznak, hanem csak a sportért.

Mérkőzés után sportbálat rendeztek, melyen a vendégsapátok is — a veszesség ellenére — igen jól mulattak.

EGYLETEINK ÉLETÉBŐL

Rakamaz (Eger egyhm.): Augusztus 28-án tartották évi rendes közgyűlést. *Tassy* Ferenc, plébános-elnök megnyitó beszédében méltatta az augusztus 20—21-iki munkásifjúsági parlament nagy jelentőségét és nagy sikerét.

Június 6-án pedig az Egylet ünnepélyes külsőségek között szentelte fel az új zászlóját. A szentmise alatt 11 új tagot is avattak. A község egész társadalma, mint egy ember sorakozott fel a Legényegylet ünnepélyére és ezáltal is elismerését fejezte ki az 5 éves nagyserű eredményekben bővelkedő együleti munkáért. Este az Egylet kitűnő működővelő gárdája szabadtéri előadás keretében nagy sikerrel mutatta be a „Huszárkisasszony” e. 3. felvonásos vígjátékot. A darabot *Pataky* Ferenc tanító, főrendező rendezte, ő tervezte és festette az impozáns díszleteket is.

A szép sikerek az említettekén kívül az Egylet ügybuzgó II. elnökének, *Tóth* Istvánnak, *Makovits* Koprád és *Kassai* Béla dékánok, valamint a kitűnő rendező gárda érdemei.

Budafok (Pestkörnyék): Szeretettel köszöntjük új Együletünket. Június 18-án volt ugyancsak az alakuló közgyűlésük, de már kora tavasz óta áldozatos világi elnököik, *Bauer* Vilmos, — a népszerű „Vili bácsi”, — vezetésével 60—80-as csoportokban, egyenruhában jelentek meg minden pestkörnyéki legényegyleti megmozduláson. Ezzel már

előre is bizonyosságot tettek, hogy a legényegyleti mozgalomnak leghűségesebb katonái akarnak lenni és egyletük egyik legjobb együletünk országos viszonylatban is.

Rövid megalakulásuk után már vállalkoztak arra a nagy feladatra, hogy október 30-ra megszervezik és megrendezik a Budafok-környéki legénynapot hatalmas programmal: zenés felvonulás a városon keresztül, munkásifjúsági nagygyűlés, labdarúgó mérkőzések, vezetőségi megbeszélések stb.

A kiváló vezetésre, rendező gárdára és nagyserű tagokra bízke lehet az Egylet áldozatos atyja, *dr. Büttner* Ferenc pápai kamarás, apát-plébános, elnök.

Pestszenterzsébet-Szabótelep (Pestkörnyék): Szeptember 11-én rendezte tagavatai ünnepélyét. Dél előtt 9 óraker staféta futóverseny volt. 10 óraker ünnepélyes szentmise keretében 52 tagot vezetett el a közös szentáldozást. Délután 3 óraker litánia alatt *Szolnoky* János plébános-elnök avatta fel az új tagokat. Avatás után ünnepélyes nagygyűlés volt, melyen *Tóth* József II. elnök a megjelent szülők előtt ismertette a legényegyleti elmét. A szép ünnepségen pestkörnyék több egylete — *Budapest-Kőzpont*, *Kőbánya*, *Ujpest*, *Pestszenterzsébet-Kőzpont* — nagyszámú küldöttségekkel képviseltette magát.

Szombathely (Szombathely egyházm.): Példaképpül szolgálható működésről kaptunk jelntést. Hétfői

gyűléseken a város legkiválóbb előadói tartanak előadásokat. Szépen működik énekkaruk, zenekaruk. — Báljaikon, ünnepélyeiken a város és ipartestület vezetősége mindenkor nagyszámban megjelenik.

Október 2-án rendezik meg az egyházmegyei legénynapot és munkásifjúsági nagygyűlést és *dr. Szendy* László esepres-plébános, egyházmegyei elnök irányításával ekkor indítják meg az egyházmegye területén a legényegyletek hatékonyabb megszervezését.

Petres József elnök vezetésével az Egylet nagyserű vezetősége és ügybuzgó rendezőgárdája eredményesen dolgozik munkásifjúságunk szűbb jövőjén.

Szeged (Csanád egyhm.): *P. Nagy* Töhötöm S. J. egyhm. elnök és *Fábián* Ferenc egyhm. titkár vezetésével az ottani 8 együletünk elnökei és dékánjai hatalmas munkatervet kidolgozó értekezletet tartottak. — Könyvviteli, helyesírási és szaktanfolyamok rendezését határozták el. Rendeznek szónokképző tanfolyamot is ez vezetőképző szociális kurzusokat. A hétfői gyűléseket önképzőkörszerűvé fejlesztik ki, ahol az elnök és meghívott előadókon kívül sokat szerepeltek a tagokat. A heti gyűlés másik felét magyar nóták énekelésével, zene- és énekszámokkal vidámmá teszik. *Kardosonyi* Guidó Somogyi-telepi plébános-elnök indítványára munkáparlament alakítanak, amelyen megvitadják a munkáskérdéseket és a határozatokat illetékesek elé terjesztik. A július 31.—augusztus 8-ig tartó jólsikerült munkaiállításukat továbbfejlesztik és minden évben megrendezik. Minden hónapban más városrészen rendez a 8 egylet közös hétfői gyűlést. A legközelebbi október 3-án a Belvárosi Legényegyletben lesz megtartva.

Decemberben gyönyörű ünnepségekkel akarják megülni Kolping Atyánk 125. éves születési évfordulóját. December 1., 2., 3-án a 8 egylet tagjai lelkigyakorlatot tartanak a szegedi Minorita atyák templomában. 4-én együttes közös szentáldozáson vesznek részt; 5-én pedig a Felsővárosi Egyletben nagyszabású közös hétfői gyűlésen áldoznak Kolping Atyánk nagy szellemének.

Kiadja: az Országos Központi Katolikus Legényegylet.
Felelős szerkesztő és kiadó:
vitéz PINTÉR JÓZSEF.

Máté Ernő könyvnyomdája,
Budapest, VIII., József-utca 61.